

kül

- 62 -

1983.03.01.

sk0078 4 800 mtik2020

sk0062-sk0075

sk0062 szenderov-ügy
sk0063 donyecki békegyűlés
sk0064 nyugat-berlini filmfesztivál
sk0065 machel - keddi program
sk0066 közös piac - külügyminiszterek 2
sk0067 fanfani - moran
sk0068 ciszjordánia
sk0069 spiljak - alelnök
sk0070 ensz-konferencia
sk0071 okp-kongresszus - korom
sk0072 salvador
sk0073 lemp pb ülése
sk0074 egyiptom: habib, carter
sk0075 el nem kötelezettek

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: márkus gyula
kis csaba
meruk józsef
baracs dénes
pirityi sándor

- v e g e -

22.07 010383 0862

--

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/X

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 2.

kül

s z e r d a

sk0001 4 230 mtik1003

grenada

havanna/washington, 1983. március 2. /taszsz/ips/ - a társadalom minden rétegének be kell kapcsolódnia az ország előtt álló gazdasági feladatok megvitatásába - mondotta maurice bishop, grenada, a karib-tengeri szigetország miniszterelnöke saint-georgesben, az ország fővárosában.

ezzel a beszéddel megkezdődött az ország ideai gazdaságfejlesztési tervéről és költségvetéséről rendezett össznépi vita, amely két hétig tart. a városokban és falvakban gyűléseket tartanak, és a lakosság elmondhatja észrevételeit.

a kormányfő hangoztatta, hogy a kormányzó új jewel párt és a kormány, valamint a tervezéssel foglalkozó hivatalok alaposan tanulmányozni fogják a beérkező észrevételeket.

beszédében a miniszterelnök megállapította, hogy a szigetországban tavaly 5,5 százalékos növekedést értek el, noha az ország gazdasága még mindig nagy mértékben függ a jelenleg súlyos válsággal küzdő tőkés piactól.

^{The} washington post amerikai napilap vasárnapi számában cikket közölt a reagan-kormányzat egy korábbi, grenada ellen irányuló titkos tervéről. a lap szerint a reagan-kormányzat 1981-ben tervet készített elő a maurice bishop vezette haladó kormány megdöntésére.

le

az egyesült államok külügyminisztériuma ^{The} a washington post cikkét nem kívánta kommentálni. ugyanakkor george shultz külügyminiszter hétfői szenátusban hangsúlyozta, hogy az egyesült államok „aggodalommal figyeli grenada növekvő kötődését a szovjet és kubai érdekekhez,„.

az ips hírügynökség emlékeztet arra, hogy 1981. nyarán az egyesült államok nagyszabású tengeri hadgyakorlatot tartott e térségben, s amikor a grenadai kormány ezt országa ellen irányuló akciónak minősítette, az amerikai kormány az efféle aggodalmat teljesen alaptalannak nevezte.

^{The} a washington post után a hét elején a the new york times is bírálta a reagan-kormányzat grenadával szemben folytatott ellenséges politikáját.

ts tj már

06.24 020383 1932

..-

sk0002 4 230 mtik1004

peru - cia

lima, 1983. március 2. /prensa latina/ - az amerikai cia peruban rendszeresen lehallgatta a kormány és az elnöki hivatal telefonbeszélgetéseit a juan velasco alvarado vezette haladó kormányzat hatalomra jutásától, 1968-tól kezdve. ez derül ki abból a visszaemlékezés-gyűjteményből, amely államcsíny vagy forradalom - emlékeznek 1968 katonái, címén nemrég jelent meg a perui fővárosban.

a kötetben az 1968-as változások főszereplői, a haladó katonai mozgalom résztvevői emlékeznek vissza a fordulatra és a katonai kormányzat éveire. ezek között José Arce Larco altengernagy számol be az 1974-ben leleplezett kémügyről.

az altengernagy, aki 1974-ben haditengerészeti miniszter és a flotta főparancsnoka volt, visszaemlékezéseiben elmondta, hogy a tengerészeti hírszerzés bukkant rá a lehallgató berendezésekre és a lima belvárosában működő cia-irodára.

a leleplezést követően három személyt - az egyesült államok limai nagykövetségének munkatársait - kiutasítottak az országból.

te

„a kormányzat bizalmas telefonvonalait „megcsapolták,„ és így az egyesült államokban nálunk is jobban tudták, hogy miről beszélnek a minisztertanács ülésein,„ - írta visszaemlékezéseiben a volt perui miniszter.

ts tj már

06.36 020383 1259

..-

sk0003 4 230 mtik1005

newman

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 2. /mti/ - elkeseredetten támadja a reagan-kormány nukleáris fegyverkezési politikáját a playboy című folyóirat áprilisi számában közölt interjúban paul newman, a világhírű amerikai filmszínész. az egyébként főként lenge öltözetű, vagy éppen öltözetlen hölgyeket bemutató playboy gyakran közöl érdekes politikai témájú interjúkat is.

az 58 éves newman, aki évtizedek óta az amerikai atomfegyverellenes mozgalom tevékeny résztvevője, kijelentette: „az újabb történelemben nem láttam a mostaninál sötétebb időket,„. newmant különösen nyugtalanítja az a hideg számítás, amellyel az amerikai stratégák egy nukleáris háború valószínű áldozatait és túlélőit osztályozzák, s az az illúzió, hogy Európában korlátozott nukleáris háború folytatható. aggasztónak tartja, hogy noha a világban már 50 ezer robbanófej halmozódott fel, „senki sem teszi fel a kérdést, mennyi tekinthető elégnek,„.

az egyesült államok - mondja - jelenleg minden eddiginél vadabb és értelmetlenebb fegyverkezést folytat. nyilvánvaló, hogy az mx, a trident-2. és a pershing-2. rakéták „nem az egyesült államok védelmét szolgálják, hanem megelőző csapásmérő eszközök,„.

newman rendkívül veszélyesnek látja caspar weinbergernek, az egyesült államok hadügyminiszterének tevékenységét. weinberger, aki „cap, a faragókés,„ néven volt ismert, mielőtt a reagan kormányba lépett, mert mindig talált csökkentenivalót a kiadásokon, most inkább megérdemli a „cap, a bélyegző,„ nevet, mivel a fegyverkezésre vonatkozó mindennemű indítványt szolgáiban támogat.

te

amikor új fegyverrendszerek jelennek meg, az amerikai kormányzat héjái, akik szinte imádatokkal csüggenek rakétáikon, azonnal igyekeznek terror-légkört előidézni. különféle fenyegetéseket és veszélyeket emlegetnek, s az így mesterségesen létrehozott légkörben minden fegyverrendszert meg tudnak szerezni a kongresszustól.

br/so ki

07.33 020383 1971

--

sk0004 4 230 mtik1006

thatcher - közös piac

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1983. március 2. /mti/ - margaret thatcher kedden este újból azzal fenyegetőzött, hogy nagy-britannia megtagadja költségvetési hozzájárulását a közös piactól, ha még az idén nem születik megoldás a brit befizetések és visszatérítések évek óta vajudó problémájára.

a miniszterelnök világossá tette, hogy kormánya nem fog évi egymilliárd fontot fizetni pusztán azért, hogy országa tagja maradjon a közös piacnak, - inkább készen áll arra is, hogy válságot idézzon elő a közösségen belül.

thatcher asszony az európa-parlamentbe beválasztott brit konzervatív képviselőik előtt beszélt.

Londoni kommentárok szerint a kormányfő az nszk-ba helyezi a reményeit. júniusig ugyanis nyugatnémet politikusok látják el a legfontosabb közösügyi bizottságok elnöki tiszteit, s ha helmut kohlt vasárnap megválasztják kancellárnak, mód nyílik arra, hogy a „nagyon hasonló”, brit és nyugatnémet költségvetési problémákat egy kalap alatt, rendezzék.

e vélemények azonban feltételezik, hogy közös brit-nyugatnémet nyomást fejtenek ki franciaországra, amire a múltban egyáltalán nem volt példa, sőt a francia-nyugatnémet „tengelyt”, a kohlt kancellárná tévő puccs után is megerősítették.

ae/so ki

07.41 020383 1298

--

te

sk0005 4 230 mtik1007

izrael - usa

tel-aviv, washington, 1983. március 2. /afp, upi, ap/ - mose arensz, izrael új hadügyminisztere kedden libanonba utazott és megszemlélte a bejrut környékén állomásozó izraeli katonai egységeket.

tel-avivban közölték, hogy arensz látogatásával egyidejűleg bejrut mellett amerikai katonák hatoltak be izraeli ellenőrzés alatt lévő területekre, de a tengerészgyalogosok izraeli felszólításra nyomban visszavonultak. amerikai részről a hírt nem erősítették meg.

washington ismét javasolta, hogy izrael gyorsítsa meg a libanoni háború során szerzett katonai tapasztalatai átadását az amerikai kormánynak - jelentette be kedden henry catto, a pentagon szóvivője. a libanoni háború során összegyűjtött izraeli hírszerzési adatok továbbítását washington már korábban is kérte, megállapodás azonban nem született, mert saron, izrael akkori hadügyminisztere, washingtoni megítélés szerint „tul magas árat”, követelt információért. a pentagon szóvivője ezzel kapcsolatban elmondta, hogy a katonai tapasztalatok átadására vonatkozó új amerikai tervet a napokban juttatták el mose arensz új hadügyminiszterhez, aki kinevezése előtt izrael washingtoni nagykövete volt.

ml hf már

07.49 020383 1213

--

sk0006 4 230 mtik1008

reagan - u. s. news

washington, 1983. március 2. /mti/ - „reagan a padlóra került, de még messze van attól, hogy kiüssék”, - ezzel a címmel értékeli saját közvéleménykutatásának eredményét a u. s. news and world report című amerikai hetilap. a felmérés tanúsága szerint az amerikaiak 49,8 százaléka a pillanatnyilag javuló gazdasági mutatók mellett is elfogadhatatlannak tartja reagan elnöki teljesítményét. azoknak az aránya, akik szerint ez a teljesítmény támogatást érdemel, csupán 37,8 százalék.

a megkérdezett amerikaiak 54,2 százaléka úgy véli, hogy reagannak nem kellene újból jelöltetnie magát 1984-ben, s csak 33,9 százalék van ellenkező véleményen.

te

kül

- 6 -

1983.03.02.

azoknak az aránya, akik szerint a kormány „tul sokat,” költ katonai célokra 46,8 százalék, s csak a megkérdezett amerikaiak 32,1 százaléka véli úgy, hogy a katonai költségvetés megfelelő. a válaszolók 56,4 százaléka úgy véli, hogy az egyesült államoknak és a szovjetunióknak kölcsönösen be kellene fagyasztania nukleáris fegyvereit, még abban az esetben is, ha nincs közöttük egyenlőség. az erre vonatkozó kérdésre nemmel csak a megkérdezettek 31,3 százaléka válaszolt.

br/so ki

07.59 020383 1171

--

sk0007 4 230 mtik1009

bognár józsef

washington, 1983. március 2. /mti/ - javier pérez de cuellar ensz-főtiszt meg hívására látogatást tett az egyesült államokban bogrnár józsef akadémikus, az mta világ gazdasági kutató intézetének igazgatója.

bognár józsef egyike volt annak a 15 nemzetközileg elismert közgazdász szaktekintélynek, akik az ensz-főtiszt kérésére a világ időszerű gazdaságpolitikai problémáit vizsgálták meg és ajánlásokat fogadtak el a világszervezet számára. a szakértői csoport tagja volt többek között lawrence klein, a nobel-díjas amerikai közgazdász, jean ripert ensz-főtiszt helyettes, andrej anyikin, a moszkvai világ gazdasági és nemzetközi kapcsolatok intézetének osztályvezetője, assar lindbeck, a svéd nemzetközi közgazdasági kutató intézet igazgatója.

new yorkban a külkapcsolatok tanácsa előtt bogrnár józsef a magyar gazdasági reformról tartott előadást, washingtonban találkozott wallis-sal, a külügyminiszter gazdasági kérdésekkel foglalkozó helyettesével, az amerikai képviselőház külügyi bizottságának tagjaival és bill bradley new jersey-i demokratapárti szenátorral. előadást tartott a világbankban is.

br/ve ki

08.03 020383 1152

--

le

kül

- 7 -

1983.03.02.

sk0008 4 230 mtik1010

viharban késik a királynő

los angeles, santa barbara, 1983. március 2. /reuter/ap/upi/afp/ - rossz idők járnak kaliforniára. a hét elején a heves esőzések sártengerré változtatták a vidéket, házakat mostak le a hegyoldalakon, megbénították a közlekedést és kiléptek medrükből a folyók. ezután kedden egy tornádó következett, mely közel 100 lakóházat és egy kórházat rongált meg los angelesben, némelyik épületnek leszakította az oldalát, tetejét, autókat görgetett az utcákon. az óránként 135 kilométer sebességgel dühöngő szélvihar villanypóznákat döntött ki, s nyomában mintegy 210 ezer otthon és iroda maradt áram nélkül. nyolcan meghaltak, s 25-en megsebesültek. a szerencsétlenség-sorozat azonban ezzel még nem ért véget, hisz a tornádó elvonulása után még egy kisebb, a richter-skála szerinti 3,5 földrengés is következett, károkat azonban nem okozott.

megtréfálta az időjárás a brit uralkodói családot is. az eredeti tervek szerint ii. erzsébet és férje saját jachtján hajózott volna santa barbarába, hogy reagan elnökkel és nejevel találkozzon. a hatméteres hullámok és a 90 kilométeres óránkénti sebességű szélvihar azonban tervének megváltoztatására kényszerítette őket. long beach-ből a királyi család kedden repülőgépen érkezett - az itéletidő miatt késve - a helyszínre, ahol reaganék már fél órája türelmetlenül várták. a vendégek gépe egy hangárban állt meg és itt zajlott le a szokásos fogadási ceremónia. kézfogás, himnuszok és odakint 21 ágyulövés.

a királynő és reagan elnök szerdán san franciscóban találkozik, ahol valószínűleg mintegy 20 ezer, a fegyverkezési politika és a britek észak-ír jelenléte ellen tiltakozó tüntető várja majd őket.

sm hf már

08.09 020383 1702

erősségü

--

le

sk0009 4 230 mtik1011

izrael - carter, habib, weinberger

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. március 2. /mti/ - philip habib, reagan elnök különmegbízottja, aki bejrut és jeruzsálem között próbál közvetíteni, kedd este óta kairóban tartózkodik. az egyiptomi rádió szerint szerdán felkeresi hoszni mubarak elnököt. a kairói bejelentés nem közöl részleteket arról, hogy milyen célból iktatta be programjába habib a nilus-parti kitérőt. .

korábban viszont közölték, hogy habib találkozni fog jimmy carter volt amerikai elnökkel, aki magánlátogatáson tartózkodik egyiptomban. carter - a kairói rádió szerdai jelentése szerint - most maga cáfolta azt az amerikai sajtóértesülést, hogy ha a habib-misszió megbukik, személye szóba kerülhet, mint az amerikai kormány következő közel-keleti közvetítője. „reagan alighanem közeli munkatársát, barátját választja ki, és én nyilván nem tartozom ebbe a kategóriába - mondotta kairóban carter. a camp david-i alku szervezője azt is hozzáfűzte, hogy ha most ő ülne a fehér házban, erélyesebb lenne a makacs izraellel szemben.

az izraeli rádióknak adott nyilatkozatában caspar weinberger amerikai hadügyminiszter kijelentette, hogy az egyesült államok véleménye szerint minden külföldi erőnek el kell hagynia libanont. hangoztatta, hogy többnemzetiségű karhatalomra lenne szükség, hiszen az izraeli, illetve az arabközi békefenntartó erők szíriai csapatai igen közel vannak egymáshoz. - közbeeső erők kellene hát, hogy biztosítsák a csapatkivonást és hogy meglegyen a felek között a szükséges bizalom a kiürítés folyamatában - állította. weinberger azonban nem szólt arról, hogy mit tesz washington a begin-kormány befolyásolására.

az egyesült államok tovább vár jordánia válaszára - jelentette a jeruzsálemi rádió. huszein jordániai király a közelmúltban arról tájékoztatta washingtont, hogy márciusban bejelenti: hajlandó-e a reagan-terv alapján bekapcsolódni azokba a tárgyalásokba, amelyeknek célja egy - pfsz nélküli - palesztin önkormányzat és jordánia társulása. izrael azóta jelét adta, hogy nem akar kivonulni dél-libanonból és nem teljesíti huszeinnek azt a feltételét sem, hogy hagyja a zsidó lakosság telepítését a jordán-folyó nyugati részén és gazában. az izrael hangja rádióadó szerint az amerikai kormányzat most további egy hónapot vár a jordániai döntésre.

pk/so

08.32 020383 2359

-.-

te

sk0010 4 300 mtik1012

amerikai kormányzók

washington, 1983. március 2. /mti-ap/ - az egyesült államok hadikiadásainak növekedési ütemét legalább a felére kellene csökkenteni - ez a szövetségi államok kormányzóinak országos tanácsának legfontosabb javaslata. az amerikai kormányzók kedden fejezték be háromnapos értekezletüket washingtonban. határozatukban a hadikiadások emelkedését jelölték meg a költségvetési hiány növekedése fő okának.

az ap amerikai hírügynökség megjegyzi: a 30:10 szavazataránnyal elfogadott dokumentum az első, amelyben a kormányzók „tanácsot merészelnének adni, a washingtoni szövetségi kormánynak a hadikiadásokkal kapcsolatban. a kormányzók szerint mostantól 1988-ig legföljebb 5 százalékban kellene megszabni a katonai kiadások évi növekedési ütemét. ronald reagan elnök már az elkövetkező két évre 10 százalékos emelést javasol. a kormányzók úgy vélik, hogy az ütem csökkentése révén a katonai kiadások „kevésbé károsítanak, a nemzetgazdaságot.

az értekezlet dokumentumába foglalt következtetések szerint a deficit továbbgyűrűző hatásai akadályozzák a gazdaság fellendítését, lassítják a gazdasági növekedést, lehetetlenné teszik új munkahelyek létrehozását, és súlyosbitják a szövetségi államok pénzügyi helyzetét.

xxx

az amerikai hadügyminisztérium kedden 1,4 milliárd dolláros költségkeret jóváhagyását kérte a kongresszustól, nyugat-európai amerikai katonai építkezések céljaira. az indoklás szerint a pénz elsősorban új fegyverek nyugat-európai elhelyezésével kapcsolatos beruházásokra kell. öt telepet szerelnének föl a robotrepülőgépek fogadására az nszk-ban, olaszországban, nagy-britanniában, belgiumban és hollandiában. az újonnan elhelyezendő fegyverek között vannak az m-1-es harckocsik, egy harcászati rakétarendszer és légvédelmi fegyverek. ezekhez a fegyverekhez természetesen új személyzet is érkezne az egyesült államokból.

sg már

08.39 020383 1898

-.-

te

sk0011 4 230 mtik1013

rövid hírek

thai provokációk kambodzsa ellen

hanói, 1983. március 2. /mti/ - a thaiföldi hadsereg továbbra is felderítő repüléseket végez a kambodzsai népköztársaság területe fölött, ágyutüzzel fedezve az országba thaiföldről betörő reakciós khmer fegyveres csoportokat. február 18-24 között négy alkalommal sértették meg kambodzsa légterét, 58 ízben lőtték tüzérséggel az ország nyugati-északnyugati térségeit. a kambodzsai határvédelem erői február 19-és 21-én kisebb ellenforradalmi csoportokat semmisítettek meg battambang és preah vihear tartományok határmenti részén, és fegyvereket zsákmányoltak.

ceausescu

bukarest, 1983. március 1. /mti/ - nicolae ceausescu, az rkp főtitkára, az rszk elnöke kedden fogadta az olasz szociáldemokrata párt küldöttségét, amelyet pietero longo, a párt főtitkára vezet. az olasz delegáció az rkp kb meghívására hétfőn érkezett baráti látogatásra romániába. a találkozón szó volt a leszerelésről, az államközi kapcsolatok kérdéseiről, s részletesen foglalkoztak a közel-keleti helyzettel.

filmfesztivál-békefelhívás

nyugat-berlin, 1981. március 2. /mti/ - a nyugat-berlini filmfesztivál alkalmából háromszáz haladó filmrendező filmszínész és kritikus békefelhívást tett közzé, amelyben követelte a közép-európai atomfegyvermentes övezet megteremtését, a fegyverzetek korlátozását és csökkentését, a nato rakétatelepítési határozatának visszavonását. a felhívást aláírta jeanne moreau a világhírű francia filmszínésznő és rendező, a nemzetközi zsűri elnöke is.

eltemették tennessee williamst

new york, 1983. március 2. /reuter/ap/ - kedden este new yorkban eltemették tennessee williams világhírű író. temetésén ott volt több száz barátja és tisztelője, de egyetlen, a darabjaiban szerepet vállalt híres művész sem kísérte el utolsó útjára.

dp wa bj sm hf már

09.05 020383 1858

--

sk0012 4 230 mtik1014

taba

kairó, 1983. március 2. /mti/ - egyiptomi-amerikai-izraeli hármas megbeszélések kezdődtek szerdán a szuezi-csatorna partján fekvő iszmailiában tabáról. a hétszáz négyzetméternél nem nagyobb területsáv egyike izrael és egyiptom vitatott határszakaszainak. bizonyíthatóan egyiptomi felségterület, ám izrael idegenforgalmi létesítményeket emeltetett a stratégiai értelemben is számottevő, eilatól délre eső ponton, és kompenzációs követelésekkel akadályozza a sinai-félsziget részleges kiürítése óta függőben levő rendezést.

az iszmailiai tárgyaláson izraeli, illetve egyiptomi részről miniszteri szint alatti kormánytisztviselők vesznek részt, mégis ez a két ország első fontosabb tárgyalása azóta, hogy izrael lerohanta dél-libanont, s ennek nyomán egyiptom lehetőséget látott izraellel a camp david-i paktum szerint kialakított kapcsolatainak korlátozására. izrael azt állítja, hogy egyiptom nem teljesíti a kétoldalú szerződéseket. egyiptom szerint kairó megtartja a szerződéseket, de ezeken nem megy túl.

az izraeli rádió arról tájékoztat, hogy a korábban létrehozott döntőbírói és békéltetési mechanizmus kereteiben folytatott iszmailiai hármas tanácskozások után újabbat, a két ország általános viszonyával foglalkozót is terveznek. ezt egyiptomi részről nem erősítették meg.

pk/so ki

09.07 020383 1331

--

sk0013 4 230 mtik1015

arafat - nyilatkozat

kartum, 1983. március 2. /ap,upi/ - jasszer arafat, a pfsz végrehajtó bizottságának elnöke kedden kartumban kijelentette, a palesztinai felszabadítási szervezet kész normalizálni kapcsolatait egyiptommal, de csak akkor, ha kairó elhatárolja magát a camp david-i megállapodásoktól.

arafat kartumban a szudáni szocialista unió kongresszusán vett részt. elutazása előtt újságírókkal közölte, szervezete megbízottat küldött egyiptomba, hogy a kairói kormányt tájékoztassa a

k

palesztinai nemzeti tanács algiri ülészakának eredményeiről és elmagyarázza az ülészak egyik határozatát, amelyet a hatalmon lévő nemzeti demokrata párt helytelenül értelmezett. kairó a múlt héten elutasította a nemzeti tanácsnak azt a felhívását, hogy szakítsa meg kapcsolatait izraellel és nehezményezte, amiért a palesztin mozgalom támogatja az izraellel való kapcsolatok normalizálását elutasító egyiptomi ellenzéki pártokat. kairó azt is leszögezte, hogy üdvözölné kapcsolatainak helyreállítását más arab országokkal, de nem hajlandó felmondani az izraellel kötött békeszerződést és nem kívánja magát elhatárolni camp davidtól sem.

a pfsz vezetője az al-jamamah című szaudi hetilapnak adott nyilatkozatában méltatta a pfsz-nek szíriához fűződő viszonyát. elmondotta, hogy szíria alapfontosságú és különleges helyet foglal el a pfsz kapcsolatrendszerében és ezek a kapcsolatok megbonthatatlanok. arafat jónak mondotta a jordániával kialakult kapcsolatokat is, és megismételte, a pfsz nem zárkózik el az elől, hogy az önálló palesztin állam megteremtését követően konföderáció jöjjön létre jordániával.

ml hf már

09.23 020383 1642

--

sk0014 4 230 mtik1016

carter - palesztinok

kairó, 1983. március 2. /upi,ap/ - jimmy carter, volt amerikai elnök kedden kairóban közölte, hogy mostani közel-keleti körútja során egyiptomban, jordániában vagy szíriában kész tanácskozásokat folytatni különböző palesztin politikusokkal. ugyanakkor kijelentette, hogy nem hajlandó találkozni jasszer arafattal, a pfsz vezetőjével.

a volt elnök szerdán kairóban hoszni mubarak elnökkel, mohieddin miniszterelnökkel és kamal hasszsan ali külügyminiszterrel tanácskozik.

ml hf már

09.27 020383 0528

--

sk0015 4 300 mtik1017

nyugatnémet választás - televíziós viták

folllinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. március 2. /mti/ - végéhez közeledik az nszk-ban a március 6-1, vasárnapi nyugatnémet választás kampánya. a pártok a televízióállomások segítségével igyekeznek utolsó ráhatást kifejteni a 43 millió választópolgárra, amelynek állítólag még mintegy husz százaléka nem döntötte el, kire adja voksát.

kedden késő este tartották meg a cdu-csu, az spd, az fdp és a zöldek főtitkárának televíziós vitáját, amelyet a két fő csatornán valószínűleg az ország lakosságának túlnyomó többsége megtekintett.

a mintegy kétórás vitában új érvek, új mozzanatok már nem hangzottak el, a főtitkárok pártjuk álláspontját foglalták össze, illetve a többieket bíralták, nemegyszer elfogadhatatlan stílusban. heiner geissler, a cdu főtitkára például azt állította, hogy a zöldeket az ndk ,,pénzeli,,.

az európai rakétákkal kapcsolatban megerősödött, hogy a szociáldemokraták és a zöldek álláspontja - a nato jellegének eltérő megítélése mellett - több pontban azonos. így peter glotz, az spd és lucas beckmann, a zöldek országos ügyvezetője jogosnak ismerte el azt a szovjet álláspontot, hogy a genfi tárgyalásokon most az egyesült államok sor, s hogy az erőegyensúly megállapításánál a francia és a brit rakétákat is be kell számítani.

míg glotz bírálta az amerikai fegyverkezési politikát, addig geissler arra hivatkozott, hogy az nszk nyugati szövetségesei, az egyesült államok, nagy-britannia és franciaország, helmut kohl külpolitikájának folytatását kívánják.

az összes résztvevő szorgalmazta, hogy teljes mértékben tárják fel a flick-korrupciós ügyet, s az abban érintettek ne kaphassanak amnesztiát.

a pártok főtitkárai után csütörtökön este a pártok elnökei, helmut kohl, hans-dietrich genscher, franz josef strauss és willy brandt tartanak több órás, a választási kampányt lezáró vitát az ard és a zdf televízióállomásban.

fkj/ve ki

09.29 020383 1989

--

te

sk0016 4 230 mtik1018

rövid hírek

husszein

amman, 1983. március 2. /upi/ - husszein jordániai király kéthetes romániai, jugoszláviai és nagy-britanniai körútja befejeztével kedden este hazaérkezett ammanba. a jordániai uralkodó romániai és jugoszláviában a közel-keleti béketervekről tárgyalt. ezt követő 10 napos nagy-britanniai látogatása során husszein ugyanerről a kérdéssel tanácskozott margaret thatcher miniszterelnökkel, francys pym külügyminiszterrel és más hivatalos személyiségekkel.

izraeli orvosstrájk

kairó, 1983. március 2. /mti/ - izraelben szerdán munkalassító strájkba lépett az orvosi kar, mert a pénzügyminisztérium nem tett eleget az orvosi illetmények rendezését szolgáló követelésének. az orvosi ellátást biztosítják, de a társadalombiztosítási szolgáltatásokat csak részben, és csak az egyik napszakban. délutánonként a segítségre szorulóknak akkor is kénytelenek honoráriumot fizetni, ha biztosított betegek.

a tizedik

nairobi, 1983. március 2. /afp/ - a kenyai különleges katonai bíróság a tavaly augusztus 1-i puccskísérletben való részvételéért halálra ítélte a légierők egyik 27 éves katonáját. hasonló váddal már régebben halálra ítélték a légierők kilenc tagját.

hét kiló kokain

buenos aires, 1983. március 2. /afp/ - hét kiló tiszta kokaint találtak egy equadori kábítószercsempésznél az argentin főváros repülőterén. a pórljárt csempész a braziliai sao paulóból az egyesült államokba igyekezett a 4.5 millió dollár értékű csomaggal.

pk sm már

09.47 020383 1514

--

sk0017 4 230 mtik1019 /1.sz. küljavítás/

javítás

a mai ks0019 mtik1013. számú /rövid hírek-filmfesztivál-békefelhívás című/ anyagunk első sorának eleje helyesen így hangzik: a nyugat-berlini filmfesztivál alkalmából...

te már

09.54 020383 0241

--

sk0018 4 230 mtik1020

libanon, falangisták

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. március 2. /mti/ - a libanoni haladó szocialista párt azzal vádolta amin gemajel elnök kormányát, hogy „egyetlen párt, egyetlen politikai iskola monolitikus közigazgatási rendszerének megteremtésére törekszik. a valid dzsumblatt vezette baloldali párt azokból a személyi változásokból vonta le ezt a következtetést, amelyek a több mint hetven halálos áldozatot követelő időjárási katasztrófát követték. a fegyelmi uton félreállított vezetők helyére ugyanis a falangista párt ismert tisztségviselői kerültek. az aleji körzet leváltott kormányzója és alej város elmozdított csendőrpáncsnoka - valid dzsumblatt szerint - került erre a sorsra, mert ellenállt a falangista párt és a falangista miliciák egyeduralmi törekvéseinek.

a libanoni nemzeti blokk vezetője, az önkéntes párizsi száműzetésben élő raymond edde élesen bírálta elie szalem külügyminisztert, aki nyilvánosan bizonygatta, hogy „libanonnak egyfajta katonai diktatúrára van szüksége,, , és olyan államfőre, aki „nem köztársasági elnök a szó szűk alkotmányos és jogi értelmében,,. edde azt is szemére vetette szalemnek, hogy „nemcsak libanoni, hanem amerikai is,, , arra utalva, hogy a külügyminiszter az egyesült államok libanoni politikai befolyásának odaadó támogatója.

raymond edde ugyancsak bírálta a köztársasági elnököt, mert eltűri, hogy a falangista párt és a falangista fegyveres erők az illegális kikötők használata, illegális vámbevételek és adókivetések révén évente 2,25 milliárd dollárral károsítsák meg az állam kincstárát. a változás csak az - tette hozzá - hogy február

le

közepétől mindezt a kelet-bejrutban jelenlevő kormányhadsereg védelme alatt folytatják. mint emlékeztet, amin gemajel elnökke választásáig az apja által alapított falangista párt politikai bizottságának a tagja volt.

bz/so ki

10.21 020383 1894

--

sk0019 4 230 mtik1021

kuba - el nem kötelezettek

havanna, 1983. március 2. /mti/ - az el nem kötelezett országok mozgalma ma egységesebb, mint bármikor is volt története során - jelentette ki isidoro malmierca peoli kubai külügyminiszter a prisma latinoamericana nevű kubai politikai folyóiratnak adott nyilatkozatában.

a kubai külügyminiszter az el nem kötelezettek március 7-én, új-delhiben sorra kerülő VII. csucsértekezletének kapcsán adott nyilatkozatot a lapnak. az 1979-ben megrendezett VI. havannai csucs óta eltelt munkát elemezve malmierca kiemelte: „a mozgalom egyre inkább képes arra, hogy kedvező befolyást gyakoroljon a legfontosabb nemzetközi kérdések megoldására,,.

ez a tény annál is jelentősebb, mivel az imperializmus az elmúlt három évben mindent megtett a mozgalom egységének megbontására, az elnöki tisztet ellátó kuba tekintélyének aláásására - mondta a kubai külügyminiszter. példaként említette, hogy az amerikai kongresszus 1982-ben olyan javaslatot fogadott el, amelynek értelmében a fejlődő országoknak nyújtott amerikai gazdasági segítséget attól teszik függővé, milyen álláspontot képviselnek ezek az országok a különböző nemzetközi szervezetekben, elsősorban az el nem kötelezettek mozgalmában.

go/so ki

10.22 020383 1245

--

te

sk0020 4 230 mtik1022

machel - 1.

moszkva, 1983. március 2. /mti/ - dmitrij usztyinov marsall, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió honvédelmi minisztere szerdán moszkvában találkozott samora machellel, a frelimo-párt elnökével, a mozambiki népi köztársaság államfőjével, aki baráti munkalátogatásra kedden érkezett a szovjetunióba.

a tárgylagos, elvtársi légkörben lefolyt megbeszélésen hasznos véleménycserére került sor néhány kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésben.

a mozambiki államfő látogatása során szerdán moszkvában aláírták a szovjetunió és a mozambiki népi köztársaság közötti kulturális és tudományos együttműködés 1983-1984 évi jegyzőkönyvét. a dokumentumot szovjet részről andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió külügyminisztere, mozambiki részről joaquin alberto chissano, a frelimo-párt kb állandó politikai bizottságának tagja, a párt központi bizottságának titkára, külügyminiszter írta alá.

a jegyzőkönyv a kétoldalu kulturális kapcsolatok további bővítését irányozza elő, a tudomány, az oktatásügy, a könyvkiadás és számos más területen való együttműködés fejlesztését rögzíti.

samora machel és a kíséretében lévő személyiségek szerdán megkoszorúzták lenin mauzóleumát és tisztelettel adóztak a világproletáriátus vezérének, a világ első szocialista állama megalapítójának.

a mozambiki küldöttség koszorút helyezett el az ismeretlen katona sírjánál is.

hj/ve ki

10.44 020383 1430

--

te

sk0021 4 230 mtik1023

je csien-jing

peking, 1983. március 2. /mti/ - je csien-jing marsall, a kínai országos népi gyűlés /parlament/ állandó bizottságának elnöke, a bizottsághoz intézett, s pekingben szerdán nyilvánosságra hozott levelében kérte, hogy ne jelöljék és ne válasszák meg képviselőnek az új összetételű kínai parlamentbe, a 6. országos népi gyűlésbe, s ennek megfelelően az új parlament állandó bizottságának élére sem.

kinában tavasszal lesznek képviselőválasztások, az új parlament első ülészeit májusban, vagy júniusban tartja meg. je csien-jing, aki 1978-ban került az állandó bizottság elnöki székébe, idős korával és gyengülő egészségi állapotával indokolta elhatározását.

az országban eddig, államelnök hiányában, a parlamenti állandó bizottság elnökét nevezték nem hivatalosan államfőnek. most, az új parlament első ülészeit államfőt is fognak választani. a jelöltek nevei között leggyakrabban Li Hsien-nien neve szerepel - ő tagja a kkp kb pb hat tagú állandó bizottságának.

nc/so ki

10.54 020383 1020

--

sk0022 4 300 mtik1024

gandhi - el nem kötelezettek

új delhi, 1983. március 2. /taszsz/ - indira gandhi indiai miniszterelnök reményét fejezte ki, hogy az el nem kötelezett országok hétfőn új delhiben összeülő 7. csúcserőkezlete hozzá fog járulni a békéért, a leszerelésért és a gazdasági haladásért tett erőfeszítésekhez.

a kormányfő az indiai parlament ülésén szólalt fel és rámutatott, hogy az el nem kötelezett országok mozgalmát csúcserőkezletei időszakában általában erős külső nyomás éri. e befolyásolási kísérletek célja az, hogy eltérítsék a mozgalmat jelenlegi irányvonalától és megosszák sorait. most india, a csúcserőkezlet házigazdája és következő soros elnöke lett a rosszindulatú propaganda célpontja - mondta indira gandhi és az amerikai sajtó szemére vetette, hogy hazugságokat terjeszt indiáról.

áttérve a szovjet-indiai kapcsolatokra, a kormányfő hangsúlyozta, hogy a szovjetunió támogatja az országot és india mellé állt az ország számára nehéz időkben.

sg hf már

10.58 020383 0997

--

sk0023 4 230 mtik1025

haderőcsökkentés - neues deutschland

berlin, 1983. március 2. /mti/ - a szocialista országok új kezdeményezése lehetővé teszi, hogy a bécsi haderőcsökkentési tárgyalások kikerüljenek a zsákutcából - állapítja meg szerdai hirmagyarázatában a neues deutschland.

a lap rámutat: kétségtelenül nem a szocialista országok hibája, hogy nem születtek még eredmények bécsben. „az idők folyamán több mint husz kompromisszumos javaslatot terjesztettek elő, gyakran a félutnál is messzebb elébe mentek a tárgyalófélnek. a nato azonban egyre újabb akadályokat emelt, - írja a cikk.

a neues deutschland hirmagyarázata kitér a szocialista országok új javaslata főbb pontjainak ismertetésére, majd három pontban foglalja össze e javaslat előnyeit:

1./ „a kezdeti, bár szerény létszámcsökkentést nyomban meg lehet kezdeni nehéz szerződésjogi szabályozások nélkül.,,

2./ „a javasolt új megközelítéssel megszűnne a „számvita,, amellyel a nyugat eddig megakadályozta a szerződéses megállapodások megkötésére irányuló összes javaslatot. nevezetesen, sem az első gyakorlati lépés, sem pedig egy egyezmény megkötése előtt nincs szükség a jelenlegi csapat-létszám megállapítására. nem az a fontos, hogy jelenleg kinek van több vagy kevesebb katonája, hanem az, hogy a létszámcsökkentési folyamat végén 900 ezer főnyi szintű paritás alakul ki.,,

3./ „a szocialista kezdeményezés harmadik előnye abban látható, hogy nagy figyelmet szentel az ellenőrzési intézkedéseknek is.,,

te

te

a korábbi szocialista javaslatok alapelvei változatlanul érvényesek - írja a neues deutschland, az új megközelítésben azonban már nincs szükség jogi alkudozásokra minden lépésről. így előtérbe kerül az a kérdés, hogy megvan-e a nyugatban a politikai szándék az európai fegyveres erők és fegyverzetek csökkentésére.

bj/ve ki

11.27 020383 1836

--

sk0024 4 230 mtik1026

salvador

san salvador, washington. 1983. március 2. /afp/upi/ap/ - arturo rivera y damas, akit a pápa kedden nevezett ki a meggyilkolt romero san salvadori érsek utódjává, kedden az amerikai katonai tanácsadók számának és szerepének növelését célzó washingtoni tervek ellen foglalt állást és sürgette, hogy a pápa látogatásának idejére jöjjön létre tüzszünet.

a farabundo marti nemzeti felszabadítási front már bejelentette a fegyvernyugvást, a salvadori hadsereg azonban mindeddig nemleges választ adott az érsek tüzszüneti felhívására.

a múlt heti tömeggyilkosság ügyében kedden este san salvadorban sajtóértekezletet tartott josé guillermo garcia hadügyminiszter. ígéretet tett, hogy alaposan kivizsgálják az ügyet. egy héttel ezelőtt las hojasban, sonsonate tartomány egy indiánok lakta településén a kormánykatonák több mint hetven megkötözött embert agyonlőttek. a san salvadori emberi jogok bizottsága szerint az akciót a sonsonatében állomásozó „jaguar”, zászlóalj katonái hajtották végre.

pf hf már

11.59 020383 1045

--

te

sk0025 4 230 mtik1027

nicaragua

managua, 1982. március 2. /taszsz/ - a reagan-kormányzat fegyveres beavatkozásra készülődik közép-amerikában - jelentette ki külföldi újságíróknak sergio ramirez mercado, a nicaraguai nemzeti újjáépítés ideiglenes kormánya kormányzó tanácsának tagja.

hamis a fehér háznak az az állítása, hogy közép-amerika a kelet és a nyugat harcának színtere, ez csupán ürügy arra, hogy az egyesült államok agresszív háborút indítson elveszett pozícióinak visszaszerzésére - mutatott rá ramirez a határmenti területeken tett látogatásakor rendezett sajtóértekezleten. - nicaragua külpolitikája jelentős mértékben hozzájárult, hogy ne valósulhassanak meg az amerikai agressziós tervek, a nicaraguai kormány gyümölcsöző kapcsolatokat tart fenn a szovjetunióval és más szocialista országokkal, az el nem kötelezettek mozgalmának és az arab világnak az államaival, a nicaraguai köztársaság nemzetközi tekintélyét bizonyítja az is, hogy nicaraguát az ENSZ biztonsági tanácsa nem állandó tagjainak sorába választották, az agresszió veszélye azonban nem hárult el, ilyen körülmények között az ország népe nem ülhet ölbe tett kézzel, jogunk van megerősíteni az ország védelmét, és beszerezni bármely országból azokat a fegyvereket, amelyeket szükségesnek tartunk a nicaraguai köztársaság függetlenségének és szuverenitásának megvédésére - mutatott rá ramirez.

- x -

a nicaraguai belügyminisztérium közleménye szerint honduras területéről beszivárgott terrorista csoportok településeket támadtak meg nueva segovia és jinotega megyékben. az ellenforradalmárok megölték a sandinista ifjúsági szövetség tagjaiból alakított tartalék-zászlóalj 17 harcosát, a közlemény tudatja, hogy február 17-28-a között kémrepülőgépek kilencszer sértették meg az ország légterét.

pf ai mj

12.55 020383 1811

Nuw

--

sk0026 4 230 mtik1028

asszám

gauhati, uj-delhi, 1983. március 2. /upi/ap/ - háromnapos viszonylagos nyugalom után kedden ismét véres összecsapások voltak az indiai asszám államban az ottani őslakosok és a jórészt bengáli származású bevándorlók között. a zavargásoknak hét újabb halálos áldozata van, több mint 200 ház porig leégett.

hivatalos adatok szerint 230 ezer azoknak a menekülteknek a száma, akik a nacionalista terrorhullám következtében hajléktalanná váltak, s akiket ideiglenes táborokban szállásoltak el, mintegy harmincezer bevándorló már elmenekült a szomszédos államokba, és további ezrek a vasutállomásokon összezsúfolva várják, hogy elhagyhassák asszámot.

indira gandhi miniszterelnök a parlament felsőházában tartott beszédében asszám lakosságát nyugalomra intette. „a problémákat közösen mérlegelve kell elősegíteni az egyetértést és a megbékélést asszámiban,, - mondta.

sm fm mj

13.55 020383 0909

--

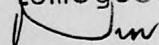
sk0027 4 230 mtik1029

brazília

brasília, 1983. március 2. /reuter/prensa latina/ - joao figueiredo brazil államfő kedden felszólította az ellenzéki pártokat, hogy az ország súlyos gazdasági nehézségeinek megoldása érdekében kössenek politikai fegyverszünetet a kormánnyal.

az elnöki felhívás a kongresszus megnyitó ülésén hangzott el. /a brazil törvényhozás alsóházában az idén - 1966 óta először - az ellenzéki képviselők vannak többségben./

figueiredo az új összetételű kongresszus előtt vázolta reformprogramját, és ígéretet tett a falvakból a nagyvárosokba való tömeges elvándorlás, valamint a népességrobbanás megfékezésére. az elmúlt negyven évben brazília lakossága több mint 50 millióval nőtt, s ez felemésztette az ország gazdasági erejét és hozzájárult a társadalmi-gazdasági ellentétek éleződéséhez. a falvakban tömegesen szegényedtek el az emberek, és jobb körülményeket remélve

előzönlötték a dél-keleti nagy ipari központokat. az utóbbi évtizedekben tízmilliók települtek át a városokba, felduzzasztva a nyomornegyedek lakosságának számát.

ellenzéki körök, amelyek az ország súlyos gazdasági és pénzügyi helyzetéből kivezető konkrét intézkedéseket és változásokat vártak, kiábrándulással fogadták a beszédet. figueiredo a braziliai gazdasági helyzetért a világgazdasági válságot tette felelőssé, de semmit sem szólt a jelenlegi vezetés által elkövetett hibákról.

a nemzetközi valuta alap nemrég 5,5 milliárd dollár kölcsönt nyújtott braziliának a fizetési mérleghiány kiegyenlítésére és 88 milliárd dolláros külföldi adósság kamatai egy részének a törlesztésére.

pf fm mj

14.12 020383 1610

--

sk0028 1 230 mtik1030

a szerkesztőségek figyelmébe!

ma! sk0004, mtik1006 sz. -- thatcher - közös piac című -- hírünk 5. bek. 4. sorában a szöveg helyesen:

... a kohl kancellárná tevő fordulat után is megerősítették.

bd

14.17 020383 0303

--

sk0029 4 230 mtik1031

gazdag program a Le havre-i magyar héten

Le havre, 1983. március 2./mti/ - a Le havre-i magyar hét keretében kedden este az egyetemen boldizsár ivánnak, a magyar pen-club elnökének és francis cohen publicistának, a párizsi marxista kutatások központja igazgatójának részvételével vitaestet rendeztek aczél györgy „beszélgetés a szocializmusról”, című, francia nyelven megjelent interjúkönyvéről.

bevezetésképpen francis cohen - a könyv az aczél györggyel folytatott beszélgetéseit rögzíti - elmondotta az interjúkönyv létrejöttének történetét, boldizsár iván pedig hangsúlyozta: miként a francia olvasók bizonyára megállapították, ez a könyv azt a felfogást tükrözi, hogy az elért eredmények állandó továbbfejlesztésére kell törekedni a változó körülmények figyelembe vételével.

a Le havre-i egyetemisták sok kérdést intéztek a két előadóhoz, s mivel az egyetemen közgazdasági és jogi tanszék működik, elsősorban a gazdasági és társadalompolitikai kérdések iránt érdeklődtek a késő éjszakai órákba nyúló, eleven párbeszéd során.

kedden este kezdődött meg a magyar hét keretében rendezett filmhét is sára sándor „80 huszár”, című filmjének vetítésével. a következő napokon sára sándor „feldobott kő”, kovács andrás „ménességazda”, szörény rezső „buék”, és szabó istván „bizalom”, című filmjeit mutatják be a modern városi kulturaközpontban. a keddi esti vetítés után sára sándor és marx józsef, az objektív filmstudio vezetője válaszolt a nézőknek a magyar filmművészettel kapcsolatos kérdéseire. a filmhét alkalmából a párizsi magyar sajtóiroda a magyar filmművészetet részletesen ismertető füzetet adott ki oláh tibornak, a párizsi magyar intézet munkatársának szerkesztésében.

szerda este a székesegyházban lehotka gábor orgonaművész adott hangversenyt.

a hét második felében kerül sor a budapest táncegyüttes bemutatkozására, s a nagy érdeklődést jelzi, hogy a három előadásra már a hét elején elkelt minden jegy.

ds/dj bd
15.03 020383 1978

Nw

--

sk0030 4 300 mtik1032

japán puccskisérlet-vizsgálat

tokió, 1983. március 2./mti/ - a japán kormány lezárta a vizsgálatot azokkal a parlamentben szellőztetett, korábbi értesülésekkel kapcsolatosan, amelyek szerint a szigetországi önvédelmi erők egyes kötelékei 1980 nyarára - állítólag - puccsot terveztek volna. gotoda maszaharu, a kabinet főtitkára a vizsgálat eredményét szerdán képp foglalta össze: „a kormány biztos abban, hogy nem volt államcsíny-kísérlet”, reményét fejezte ki, hogy ezzel sikerül eloszlatni minden esetleges aggodalmat, s csorbítatlanná tenni az önvédelmi erők becsületét.

értesülések szerint a vizsgálatot a nemzetvédelmi hivatal /hadügyminisztérium/ folytatta, s az önvédelmi erők számos tisztjét „kérdézték meg”, a válaszok - mint közölték - minden kétséget kizáróan bizonyították a híresztelés „megalapozatlanságát”,

emlékeztetes, hogy a kis ellenzéki sindzsiren párt egyik képviselője még február 21-én „lepte meg”, a parlamentet az állítólagos puccskisérlet hírével. „első kézből kapott információkra”, hivatkozva mondta, hogy az önvédelmi erők magas rangú tisztjei 1979-től „szervezkedtek”, a hatalom átvétele, a korrupciótól mentes „tiszt kormányzás”, megvalósítása érdekében. az 1980 júniusára időzített összeesküvés azonban kitudódott, a főkolomposokat elbocsátották, mindazonáltal a közvélemény elől eltitkolták.

a szigetországi polgári lapok sokat foglalkoztak ugyan az állítólagos puccskisérlettel, mindazonáltal nem adtak hitelt annak.

pl/dj bd
15.06 020383 1506

Nw

--

sk0031 4 230 mtik1034

marchais — nyilatkozat

párizs, 1983. március 2. /taszsz/ - a francia baloldali kormány hatalomra kerülése óta jelentős eredményeket ért el: megállította a munkanélküliség növekedését, megfékezte az infláció ütemét; emelte a minimális béreket, növelte az öregeknek és a sokgyermekes családoknak szánt segélyeket; hosszabb lett a szabadság, csökkent a heti munkaidő. erre emlékeztetett georges marchais, a francia kommunista párt főtitkára a francia rádióknak adott nyilatkozatában.

marchais a nyilatkozatban beszámolt a március 6-án és 13-án megrendezendő községtanácsi választások előkészületeiről, valamint a kormány szociális és gazdaságpolitikájáról. ugyanakkor élesen bírálta a jobboldali erőket, amelyek arra akarják felhasználni az ország legsúlyosabb gondjait - például az inflációt és a növekvő külkereskedelmi deficitet -, hogy a választások küszöbén a maguk oldalára állítsák a választókat. felhívta a figyelmet rá, hogy ezek csak viszonylagos nehézségek, hiszen a baloldali erők hatalomra kerülésének pillanatában az alapvető gazdasági mutatók sokkal rosszabbak voltak a jelenlegiekénél.

a községtanácsi választások jelentőségéről szólva georges marchais hangsúlyozta: a választóknak figyelembe kell venniük mindazt, amit a baloldali erők a hatalom megszerzése óta elértek. a főtitkár emlékeztetett a kormány több intézkedésére: az államosításokra, a közigazgatás decentralizálására, az üzemi dolgozók jogainak kiszélesítésére.

gf fm

15.23 020383 1476

Nuw

--

sk0032 4 300 mtik1035

környezetvédelmi hivatal

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 2. /mti/ - john d. dingell, az amerikai képviselőház energetikai és kereskedelmi albizottságának elnöke a környezetvédelmi hivatal tevékenységére vonatkozó újabb okmányok kiadását követelte kedden a reagan-kormánytól. a new york times szerdán vezércikkben szövegezte fel reagant: menessze a hivatal vezetőjét. the

a demokrata párti képviselő szerint minden ok megvan annak feltételezésére, hogy a visszatartott okmányok politikai okokból elkövetett visszaélések bizonyítékait tartalmazzák a fehér ház szóvivője elutasította dingell kérelmét, mondván, hogy a kongresszusi bizottságnak minden követelésével az igazságügyminisztériumhoz kell fordulnia.

dingell bizottsága most azt állítja, hogy a visszaélések és „potenciális bűncselekmények”, ténye már bebizonyosodott, s a dokumentumokra csak a környezetvédelmi hivatal és a környezetszennyezésért felelős vállalatok erkölcsstelen kapcsolatainak részletes felderítéséhez van szükség.

a hivatal körüli botrány terebélyesedik, újabb és újabb vizsgálatokhoz vezet. ezek egyike egy „feketelista”, annak a mintegy hatvan amerikai környezetvédelmi szakértőnek a jegyzéke, akiket a hivatal „vérzöszivű liberálisoknak”, tulbuzgó környezetvédőknek, nyilvánított, s ezen a címen kizárt a nagyüzemek környezetvédelmi kötelezettségeinek megállapításából.

a hivatal vezetői közül reagan elnök már hetet menesztett, amióta a botrány kitört. anne burfordról, a hivatal igazgatójáról, aki a colorado állami konzervatívok egyik vezetőjeként szerzett érdemeket, az elnök eddig a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott. burford asszony azonban bajban van. a the new york times szerdai száma szerint „messzemenően alkalmatlan volt a hivatal irányítására kinevezésekor. két éves működése alatt felére csökkentette a hivatal anyagi eszközeit, miközben a tennivalók megkétszereződtek... a the new york times megítélése szerint reagannek le kell váltania burfordot, „de még ez a lépés sem oldaná meg a fehér ház politikai problémáját, sem pedig a mérgező anyagokkal teli hulladéktelepek problémáját,„.

br/dj bd

15.35 020383 2168

Nuw

--

sk0033 4 230 mtik1036

okp-kongresszus - nyitás

milánó, 1983. március 2. /mti/ - milánóban szerdán megkezdődött az olasz kommunista párt xvi. kongresszusa.

a kongresszuson több mint száz kommunista és munkáspárt küldöttsége vesz részt. az szkp küldöttségét viktor afanaszjev, az szkp kb tagja, a pravda főszerkesztője vezeti. korom Mihálynak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a kb titkárának vezetésével magyar küldöttség is részt vesz a kongresszuson.

a kongresszust, amelynek fő témája: „demokratikus alternatívát olaszország megújulásáért,,, arrigo boldrini, az okp központi ellenőrző bizottságának elnöke nyitotta meg. ezután enrico berlinguer, a párt főtitkára tartott beszámolót „az olasz kommunisták kezdeményezései és javaslatai,, címmel.

pc fm mj

16.00 020383 0780

--

sk0034 4 300 mtik1037

nato - nitze

brüsszel, 1983. március 2. /mti/ - a nato állandó tanácsa /az állandó képviselő nagykövetek testülete/ szerdán meghallgatta paul nitze amerikai küldöttségvezető-nagykövet beszámolóját a közép-hatótávolságu atomeszközök korlátozását célzó genfi szovjet-amerikai tárgyalások állásáról.

a nato szóvivője ezután ismertette a tanács hivatalos állásfoglalását, amely az amerikai tárgyalási megközelítést támogatja. washington - így a nato-állásfoglalás - „igyekszik felkutatni minden lehetőséget olyan méltányos és ellenőrizhető megállapodásra, amelynek eredményeként csökkenne e fegyverzetek szintje, összhangban reagan amerikai elnök legutóbbi megnyilatkozásaival,,, a tanács ezzel kapcsolatban „megelégedését,, fejezte ki - fejtette ki a szóvivő. sem nitze, sem a nato-szóvivő nem tett említést a „nullaváltozatról,,.

Nur

bár minden nato-illetékes elzárkózik attól, hogy erre nézve nyilatkozzék, megfigyelők számára nyilvánvaló, hogy a vasárnapi nszk választások eredménye nagy sullyal esik majd latba a genfi tárgyalások további alakulása szempontjából, s a nato-ban nagy figyelemmel kísérik a bonni választásokat.

mp/dj bd
16.13 020383 1165

--

sk0035 4 300 mtik1038

libanon-izrael

bejrut, 1983. március 2. /mti/ - a libanoni hadsereg parancsnoksága szerdán megtiltotta a külföldi eredetű áruk illegális importját, az intézkedés mindenekelőtt az izraellel folytatott, az ország politikai és gazdasági érdekeit veszélyeztető törvénytelen kereskedelemnek kíván véget vetni.

havonta 6-8 millió dollár értékű izraeli termék áramlik be libanonba az izraeli megszállás következtében egyoldaluan megnyitott határon, a nyugati tőkésorságokból importált áruk nagy része is az izraeli haifa kikötő közvetítésével jut el a libanoni megrendelőkhöz. a tiltó rendelkezés értelmében bíróság elé állítják mindazokat a hajótulajdonosokat és hajóskapitányokat, akik illegális áruszállítással foglalkoznak. az illegális importcikket birtokló kereskedők egy hónapot kapnak vámtartozásaik kiegyenlítésére, utána bírósági eljárást indítanak ellenük.

a hadsereg parancsnoksága ugyancsak bejelentette, hogy március 7-től bezárnak két, a falangista miliciák birtokában lévő illegális bejruti kikötőt. az intézkedés nem terjed ki a bejruttól északra lévő dzsunie illegálisan működő kikötőjére, amelynek a bevételeit továbbra is a falangisták sajátítják ki.

minthogy a többnemzetiségű haderővel együttműködő libanoni hadsereg hatalma bejrutra és közvetlen környékére korlátozódik, a tiltó rendelkezés aligha módosítja a helyzetet az izrael által megszállt dél-libanonban és a falangista ellenőrzés alatt álló körzetekben.

bejruti megfigyelők azzal magyarázzák az államfőtől kiinduló kezdeményezést, hogy szaud-arábia a közelmúltban bojkott alá helyezte az izraeli eredetű gyanúsítható libanoni exportcikkek széles skáláját.

Nur

szerdán gépkocsiban elhelyezett bomba robbant a dél-libanoni nabatijétől északra lévő izraeli katonai ellenőrző pont közelében, az izraeli rádió szerint egy libanoni járőkelő megsebesült.

br./dj bd
16.22 020383 1880

-.-

sk0036 4 230 mtik1040

rövid hírek

kozmosz-1444

moszkva, 1983. március 2. /taszsz/ - szerdán a szovjetunióban föld körüli pályára jutatták a kozmosz-1444 jelzésű mesterséges holdat, a műholdon elhelyezett műszerek a világűr kutatását szolgálják, a műhold pályájának adatai: a földtől mért legnagyobb távolsága 413 kilométer, legkisebb távolsága 203 kilométer, kezdeti keringési ideje: 90,3 perc, pályájának az egyenlítő síkjával bezárt szöge: 72,9 fok, a fedélzeti berendezések megfelelően működnek.

zaire - amerikai katonai

párizs, 1983. március 2. /taszsz/ - az amerikai hadügyminiszter tanácsadójának vezetésével katonai küldöttség tartózkodik kinshasában, zaire fővárosában, az afp jelentése szerint a küldöttség mobutu zaire-i elnökkel megbeszéléseket folytatott a két ország katonai együttműködésének bővítéséről, a jana líbiai hírügynökség utal arra, hogy az amerikai küldöttség látogatása előtt izraeli katonai küldöttség járt az afrikai országban, ahol - hallgatóságos amerikai jóváhagyással - titkos katonai szerződést írtak alá zaire és izrael együttműködéséről.

náci tömeggyilkos argentinában

buenos aires, 1983. március 2. /dpa/ - lengyel értelmiségiek és zsidók ezreinek meggyilkolásáért felelős ss-tiszt nyomára bukkantak argentinában, walter kutschmann volt ss-sturmbannführer leleplezéséről a „clarín”, című buenos aires-i napilap szerdai száma számol be, a riportban újságírók elmondták, hogy régóta kutatnak a volt náci után, és interjút akartak vele készíteni, a háborús bűnös pedro olmos árnéven él az argentin fővárostól 500

Nm

kilométerre, korábban pedig egy nyugatnémet iparvállalat képviselőjeként tevékenykedett buenos airesben, a tömeggyilkos neve szerepel a háborús bűnösök felkutatásával foglalkozó, bécsben működő zsidó dokumentációs központ nyilvántartásában is.

ts fm mj

16.37 020383 1827

-.-

sk0037 4 230 mtik1042

usa - katonai jelenlét - taszsz

moszkva, 1983. március 2. /taszsz/ - a pentagon 1,4 milliárd dollárt kért az amerikai kongresszustól az Európában végrehajtandó katonai beruházások céljaira - jelentette be a képviselőház katonai beruházási albizottságában elhangzott felszólalásában lawrence corb, az amerikai hadügyminiszter tanácsadója.

robert szerebrennyikov, a taszsz hirmagyarzója ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy tulajdonképpen az amerikai fegyveres erők európai létszámának további növeléséről van szó, washington az indítja erre a lépésre, hogy „anyagilag elő kell készíteni”, az 572 robotrepülőgép és pershing-2 rakéta nyugat-európai telepítését, az amerikai rakétáknak otthont adó támaszpontok számára megfelelő létszámú személyzetet biztosítani majd, s e célra 148 millió dollárt kíván fordítani a pentagon.

az amerikai kormányzat katonai beruházásokat kíván végrehajtani az új, m-1 típusú tankok Európába irányítása előtt is, ezek a harckocsik elsősorban a nyugat-európai állomásozó amerikai erők csapásmérő képességének fokozását szolgálják, az amerikai személyzet tagjai számára újabb laktanyákat és lakóházakat terveznek építeni nyugat-európában, a pentagon ezen kívül 110 millió dollárt kíván felhasználni a nyugat-európai katonai repülőterek korszerűsítésére.

a taszsz hirmagyarzója a washingtoni tervekkel kapcsolatban megállapítja: a tények cáfolják azokat a - washingtonban időről időre elhangzó - nyilatkozatokat, amelyek kilátásba helyezték, hogy kivonják az amerikai expedíciós hadtest egy részét az európai kontinensről, valójában fokozzák a nyugat-európai amerikai katonai jelenlétet, amely ténylegesen veszélyezteti a békét és a biztonságot.

gf fm mj

16.50 020383 1725

Nm

-.-

sk0038 4 230 mtik1043

kozmosz-1443

moszkva, 1983. március 2. /mti/ - moszkvában szerdán bejelentették, hogy a szovjetunióból földkörüli pályára juttatták a kozmosz-1443 jelzésű mesterséges holdat. a szputnyikot a tervek szerint összekapcsolják a föld körül keringő szaljut-7 űrállomással.

az újabb űrkísérlet célja, hogy különböző üzemmódokban, így az űrállomással összekapcsolódva végrehajtott repülés során is kipróbálják a műhold fedélzeti rendszereit, részegységeit, szerkezeti elemeit.

a szovjet űrkutatásnak nem ez az első ilyen jellegű kísérlete. az 1981. április 25-én földkörüli pályára bocsátott kozmosz-1267 jelzésű mesterséges hold csaknem két hónapon át önállóan repült, majd az év június 19-én összekapcsolták a szaljut-6 űrállomással. a földi távirányítással vezényelt manőver után az űrállomás és a mesterséges hold még hónapokon keresztül, 1982-ben is együtt folytatta útját.

a most fellőtt kozmosz-1443 pályájának a föld felszínétől mért legtávolabbi pontja 269 kilométer, legközelebbi pontja pedig 199 kilométer távolságra van. a műhold 88,9 perc alatt tesz meg egy fordulatot a föld körül, s pályasíkja az egyenlítő síkjával 51,6 fokos szöveget zár be. a szputnyik fedélzeti rendszerei rendeltetésszerűen működnek.

fl/ge bd

17.05 020383 1259

--

sk0039 4 230 mtik1044

usa - salvador

washington, 1983. március 2. /mti/ - thomas enders amerikai külügyi államtitkár ismét sürgős amerikai katonai segílyt sürgetett a salvadori kormányt számára - ellenkező esetben, fejtegette, az országot anarchia fenyegeti.

washington - diplomáciai források szerint részint a hazafiak katonai sikerei, részint a pápa vasárnap esedékes látogatása kapcsán - heves kampányba kezdett annak érdekében, hogy keresztülvigye a reagan által kért 60 millió dolláros gyorssegély kongresszusi engedélyezését salvador számára.

ll

enders és helyettese, nestor d. sanches, a kongresszus illetékes bizottsága előtt tanuskodva a „dominóelmélet”, alapján azzal ijesztgette az amerikai törvényhozókat, hogy ha az egyesült államok nem biztosítja a salvadori kormányerők katonai sikerét, akkor más közép-amerikai államok kerülnek veszélybe, köztük mexikó.

ugyanakkor az amerikai kormány más hurokon is igyekszik játszani s tovább erőlteti azt a verziót, miszerint a hatalmon levő kormány alkalmas valamiféle „demokratikus folyamat”, továbbvitelére. a the washington post szerdai jelentése szerint washington titkos küldönce - richard stone volt floridai szenátor - a közelmúltban salvadorban járt, s arról tárgyalt a salvadori vezetőkkel, hogy kezdeményezze a jövő márciusban esedékes újabb „választások”, előrehozását. amerikai kormányforrások szerint lehetséges, hogy alvaro magana elnök vasárnap, a pápai látogatás idején teszi meg erről szóló bejelentését.

br/ge bd

17.22 020383 1501

--

sk0040 4 230 mtik1045

rövid hírek

szingapur - hadgyakorlat

singapore, 1983. március 2. /taszsz/ - szingapur és franciaország a délkinai-tegeren közös hadgyakorlatot tartott. a két ország először rendezett közös haditengerészeti és légi gyakorlatot.

olasz sztrájk

róma, 1983. március 2. /taszsz/ - kedden négyórás általános munkabeszüntetést tartottak velence és elővárosainak ipari és kereskedelmi dolgozói, valamint az állami intézmények alkalmazottai a bérek emelését előírányzó új munkaszerződéseket követelve. a sztrájkot a három olasz szakszervezet, a cgil, cisl, uil egyesített csucsszerve kezdeményezte.

citroen - sztrájk

párizs, 1983. március 2. /reuter/ - szerdán 24 órás sztrájkot tartottak a párizs melletti citroen autógyár aulnayi üzemének dolgozói. akciójukkal 12 munkatársuknak, köztük a kommunisták által támogatott szakszervezet, a cgt négy aktivistájának elbocsátása

ll

ellen tiltakoztak, a főként észak-afrikai bevándorlókat foglalkoztató francia autóiparban elharapózó sztrájkhullám miatt ebben az évben 50 ezerrel kevesebb gépkocsi került le a citroen- és az államosított renault-gyár futószalagjairól.

banglades - szabadonbocsátás

dacca, 1983. március 2. /afp/ - a bangladesi hatóságok szabadon bocsátották 27 ellenzéki személyiséget, a többségükben az ellenzéki avami ligához tartozó politikusok szabadonbocsátásának hírére kedden hivatalos bangladesi forrásokból erősítették meg, a most szabadon engedett személyiségek között van haszina vazed, az 1975-ben meggyilkolt mudzsiburrahman elnök lánya, egyben az avami liga elnöke, valamint mohammed farhad, a bangladesi kommunista párt kb főtitkára is, akiket a februári daccai zavargások nyomán tartóztattak le.

komp-katasztrófa

peking, 1983. március 2. /reuter/afp/ - mindössze 86 személyt sikerült eddig kimenteni a kínai gyöngy-folyóból, a dél-kínai csaocsing város körzetében, kedden - mint jelentették - a nagy viharban felborult egy folyami komphajó és több mint száz személy, köztük a hajó teljes személyzete, eltűnt, a mentés folyik, de a hatóságok szerint nincs már remény arra, hogy további túlélőket találjanak.

ág tj pi

17.25 020383 2153

--

sk0041 4 270 mtik1046

szta - közgyűlés

moszkva, 1983. március 2. /mti/ - szerdán moszkvában megkezdte munkáját a szovjet tudományos akadémia éves közgyűlése, a kétnapos tanácskozáson a tudósok múlt évben végzett munkájuk eredményeit összegzik és meghatározzák az idei év fő kutatási feladatait.

a közgyűlés megkezdése előtt a szovjet tudományos akadémia tagjai emlékülést tartottak marx károly születésének 165. és halálának 100. évfordulója tiszteletére, az emlékülésen, amelyen részt vett mihail zimjanyin, az szkp kb titkára is, pjotr fedoszejev

akadémikus, az akadémia alelnöke, s az szta más tagjai és tisztségviselői méltatták marx munkásságát, a marxista-leninista társadalomtudomány szerepét a jelenkor legfőbb problémáinak megoldásában.

fl/hi bd

17.28 020383 0760

--

sk0042 4 230 mtik1047

közel-kelet

arafat

kartum, 1983. március 2. /upi/ - jasszer arafat, a pfsz vb elnöke szerdán elutazott szudán fővárosából, kartumból, négynapos szudáni tartózkodása alatt a pfsz vezetője találkozott nimeri szudáni államfővel, és megvitatta vele a közel-keleti helyzetet.

bagdas

damaszkusz, 1983. március 2. /taszsz/ - a libanoni helyzet alakulása világosan megmutatta washingtonnak azt a szándékát, hogy libanont amerikai-izraeli protektorátussá, más szóval saját politikai és gazdasági dominiumává tegye - jelentette ki a taszsz tudósítójának adott nyilatkozatában háled bagdas, a szíriai kommunisták párt főtitkára, az egyesült államok - mondotta a szíriai politikus - az amerikai hadsereg és izrael katonai támaszpontjává akarja tenni libanont, hangoztatta, hogy a libanonban tartózkodó amerikai csapatok létszámának állandó növelése, az izraeli intervenciók csapatok libanoni jelenlétével együtt a pentagon stratégiájának részét képezi, ez a stratégia washington korlátlan hatalmának megvalósítására irányul a térségben.

ág tj pi

17.30 020383 1070

ll

--

sk0043 4 230 mtik1048

andropov - machel /1.rész/

moszkva, 1983. március 2. /mti/ - jurij andropov, az szkp kb főtitkára szerdán moszkvában fogadta samora machelt, a frelimo-párt elnökét, a mozambiki népi köztársaság államfőjét. a találkozón jelen volt andrej gromiko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió külügyminisztere és joaquim chissano, a frelimo-párt központi bizottsága állandó politikai bizottságának tagja, a kb nemzetközi kérdésekben illetékes titkára, mozambik külügyminisztere.

a megbeszélésen áttekintették a két ország kapcsolatait és megvitattak több időszerű nemzetközi kérdést. samora machel szólt a frelimo-párt iv. kongresszusának előkészületeiről. kitért arra is, hogy milyen feladatok elé állítja az ország népét a fajüldöző dél-afrikai köztársaságból támadó, a mozambiki forradalommal szemben ellenséges erők tevékenységének aktívabbá válása. beszámolt arról, hogy mit tesz a frelimo-párt, a mozambiki kormány és nép a forradalmi vívmányok védelméért, a szocializmus alapjainak lerakásáért. köszönetet mondott azért a jelentős segítségért és támogatásért, amelyet a szovjetunió a társadalmi problémák megoldásához, a belső és külső reakciós erők visszaveréséhez nyújt mozambiknak.

jurij andropov kijelentette, hogy a szovjetunió továbbra is minden területen fejleszteni kívánja együttműködését a mozambiki népi köztársasággal és támogatja a frelimo-pártot a szocialista társadalom alapjainak lerakásában, az ország nemzeti függetlenségének megvédésében.

a dél-afrikai helyzetet áttekintve jurij andropov és samora machel megállapította, hogy a fajüldöző dél-afrikai rendszer megpróbálja bizonytalanná tenni a szomszédos országok belső helyzetét és akadályozza, hogy a namibiai nép a swapo vezetése mellett kivívja valódi függetlenségét. a szovjetunió és mozambik határozottan elítéli a dél-afrikai köztársaságnak ezt a politikáját. mindkét ország kész a jövőben is szembeszállni a dél-afrikai fajüldözők agressziójával és felforgató lépéseivel, amelyek a független afrikai országok, elsősorban mozambik, angola és más frontállamok ellen irányulnak. arra törekszenek, hogy a namibiai kérdésben hozott összes ensz-határozattal, köztük a biztonsági tanács 435. számú határozatával összhangban namibia elnyerje függetlenségét. /folyt./

fl/ge bd

17.35 020383 2297

ell

--

sk0044 4 230 mtik1049

andropov - machel /2.rész/

a találkozón megállapították, hogy az agresszív imperialista körök keltette háborus veszély afrikát is fenyegeti. felhívták a figyelmet az imperialista erőknek arra a veszélyes törekvésére is, hogy az afrikai egységszervezeten belül mesterségesen válsághelyzetet teremtve szakadást idézzenek elő az afrikai országok között. e manőver célja az, hogy az afrikai egységszervezet tevékenységét megfosszák antiimperialista, gyarmatosítás- és fajüldözésseljes jellegétől.

jurij andropov és samora machel hangsúlyozta, hogy az el nem kötelezett országok mozgalma felelősségteljes szerepet tölt be a nemzetközi életben. hangot adtak annak a meggyőződésüknek, hogy az el nem kötelezett országok delhi csúcserőkezletének munkájában méltó helyet foglalnak el a béke és a biztonság megszilárdításának, az ennek érdekében végzett széleskörű nemzetközi együttműködésnek a kérdései.

fl/ge bd

17.42 020383 0934

--

sk0045 4 230 mtik1050

nszk - választási összefoglaló /1.rész/

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. március 2. /mti/ - a német szabaddemokrata párt vezetői a legújabb közvéleménykutatások alapján négy nappal a nyugatnémet országos választás előtt azt a meggyőződésüket hangoztatták, hogy az fdp vasárnap eléri a bundestagba való bejutáshoz szükséges öt százalékot.

ilyen szellemben nyilatkozott többek között hans-dietrich genschler, az fdp elnöke, szerdai bonni sajtóértekezletén. genschler szerint az fdp esélyeit nagy mértékben javították a konkurrens pártok lépései. így mindenekelett a cdu-csu-nak az a döntése, hogy nem kívánja visszafizetni a jómódu rétegeknek beruházási pótdójkukat.

ell

1983.03.02.

genscher elutasította herbert wehnernek, a szociáldemokrata párt parlamenti frakciója elnökének azt az elképzelését, hogy az nszk-nak el kellene ismernie az ndk-állampolgárságot.

genscher a március 6-a utáni időszakra is fenntartotta igényét a külügyminiszteri tárcára. ha a keresztényliberális koalíció nem lenne folytatható, a cdu-csu abszolút győzelme esetén franz josef strauss, az spd győzelme esetén pedig egon bahr lenne az nszk külügyminisztere - mondta genscher.

az eljövendő nyugatnémet kormány feladatát az fdp elnöke a szociális piacgazdálkodás biztosításában, a munkanélküliség leküzdésében, a leszerelésben és az nszk egyértelmű nyugati elkötelezettségével párhuzamosan a szocialista országokkal való együttműködés folytatásában jelölte meg.

friedrich zimmermann keresztényszociális belügyminiszter pártja, a csu nevében arra szólította fel a választókat a bayernkurier legfrissebb számában, hogy szavazatukkal a cdu-csu abszolút győzelmét segítsék elő. zimmermann szerint a keresztény uniópártok egyedül sokkal jobban tudnának kormányozni, mint az fdp-vel szövetségben. az fdp nem rendelkezik semmilyen ideológiai alappal és a liberalizmust csupán eszközként használja fel arra, hogy részesedhessék a hatalomból - írta zimmermann koalíciós partneréről, a szabaddemokrata pártról.

/folyt./

fkj bd

17.48 020383 2061

sk0046 4 230 mtik1051

nszk - választási összefoglaló /2.rész/

változatlanul igen nagy a zürzavar a választás várható kimenetelével kapcsolatban, mivel rendkívül nagy az eltérés az egyes - gyakran manipulált - közvéleménykutatási előrejelzések között. az uniópártokhoz közelálló allensbachi kutatóintézet szerint például a cdu-csu a szavazatoknak 47,6, az spd 35,6, az fdp 8,3, a zöldek pedig 8,1 százalékát kapják majd. jelentősen eltért ettől a hamburgi sample intézet szerdán nyilvánosságra hozott előrejelzése: cdu-csu 43, spd 42, fdp 6, zöldek 6 százalék.

fkj/hi bd

17.49 020383 0571

1983.03.02.

sk0047 4 230 mtik1052

afganisztán

kabul, 1983. március 2. /taszsz/ - kabulban szerdán egy francia orvos sajtóértekezleten tényeket hozott nyilvánosságra az imperialista országok titkosszolgálatának afganisztán elleni aknamunkájáról. az orvos elmondta, hogy párizsból az afganisztáni „iszlám forradalmi mozgalom”, megbízásából küldték afganisztánba. ez az ellenforradalmi csoportosulás szakértőket toboroz az afganisztánban végrehajtandó terrorista cselekmények végrehajtásának segítéséhez.

az orvos a sebesült ellenforradalmárok orvosi ellátása mellett gazdasági és politikai adatokat gyűjtött a több nyugati titkosszolgáattal kapcsolatban álló afganisztáni tájékoztatási iroda számára. az orvos cáfolta azokat a nyugati híreszteléseket, amelyek szerint a kormánycsapatok logar tartományban vegyi fegyvereket vetettek volna be. mint mondotta, ezen a területen egyetlen olyan páciense sem akadt, akin vegyi anyag okozta sérülés lett volna.

az orvos beszélt arról is, hogy utazása előtt megbízói igyekeztek meggyőzni őt, hogy afganisztánban üldözik a hívő muzulmánokat. kijelentette, hogy a helyszínen semmi ilyesmit nem tapasztalt.

km tj pi

18.44 020383 1153

sk0048 4 230 mtik1053

okp-kongresszus - berlinguer-beszámoló /1. rész/

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1983. március 2. /mti/ - enrico berlinguer főtitkár beszámolójával szerdán milánóban megkezdődött az olasz kommunista párt xvi. kongresszusa.

a párt 1100 küldöttjén kívül az olasz kommunista ifjusági szövetség 115 képviselője is részt vesz a kongresszuson, továbbá jelen van 101 külföldi delegáció, köztük az mszmp küldöttsége, melyet korom Mihály, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára vezet.

az olasz kommunisták arra összpontosítják erejüket, hogy a rendkívül súlyos válságból kivezessék az országot - hangsúlyozta bevezetőben az okp főtitkára. e válság külső tényezőjéről adott elemzésében rámutatott, hogy felerősödött a háborús katasztrófa veszélye, és ez fékezte az enyhülési folyamatot, súlyosította a gazdasági válságot és kiélezte a helyi konfliktusokat. az okp főtitkára különösen veszélyesnek minősítette a nemzeti függetlenségért harcoló országokkal szemben alkalmazott amerikai politikát. az újabb veszélyforrásokról szólva emlékeztetett a japán fegyverkezésre, valamint az egyesült államok és dél-korea kina-ellenes provokációira.

a különböző gazdasági, társadalmi és politikai rendszerű országoknak az együttműködés politikáját kell alkalmazniuk a béke megőrzése érdekében, mondotta. berlinguer szerint ebben elsősorban az egyesült államok és a szovjetunió játszik meghatározó szerepet.

a katonai egyensúly kérdéséről szólva illuzórikusnak és veszélyesnek nevezte azt a nato-álláspontot, hogy az állítólagos szovjet fölényt az amerikai pershing-2 rakéták és robotrepülőgépek telepítésével kell kiegyenlíteni. berlinguer az olasz kormány „szomorú érdekének”, nevezte, hogy elsőként járult hozzá a nato-rakéták telepítéséhez. ugyanakkor felszólította a fanfani-kabinetet: a döntés érvényesítésénél határidő nélkül vegye figyelembe a genfi tárgyalások eredményét. jurij andropov december 21-i javaslatai pozitívek és komoly tárgyalási alapot jelentenek - mutatott rá. nem értjük, milyen alapon utasítja el az egyesült államok, franciaország és olaszország, hogy a középhatótávolságú rakéták számának megállapításánál figyelembe vegyék azokat, amelyekkel franciaország és anglia rendelkezik - jegyezte meg berlinguer. /folyt./

kir/ge bd

18.52 020383 2314

--

sk0049 4 230 mtik1054

habib, carter /kiegészítés mai mtik1011. számú hírünkhöz/

kairó, 1983. március 2. /mti/ - hoszni mubarak egyiptomi elnök szerdán fogadta jimmy cartert, a camp david-i különbéke ihletőjét. carter találkozott fuad mohieddin kormányfővel és kamal hasszan ali miniszterelnök-helyetttel, külügyminiszterrel is.

tanácskozásairól semmilyen érdemi részletet nem közöltek, de ismeretessé vált, hogy a volt amerikai elnök tájékoztatást kapott az egyiptomi vezetőktől az 1979 óta eltelt évek fejleményeiről, egyiptom és izrael viszonyának romlásáról s ennek okairól. módja volt carternek áttekinteni izrael camp davidtól dél-libanonba vezető útját is, amikor felvilágosításokat kapott az ugyancsak kairóban idős elnöki külömbizottól, philip habibtól, a libanoni-amerikai-izraeli tárgyalások nehézségeiről és általában a válságos közel-keleti helyzetről.

pk/ge lb pi

19.01 020383 0889

--

sk0050 4 230 mtik1055

antonov - bta-közlemény

szófia, 1983. március 2. /mti/ - a bta bolgár hírügynökség szerdán este közleményben utasította vissza a szergej antonov bolgár állampolgár ellen felhozott legújabb olasz vádakát. a bta emlékeztet rá, több mint három hónap telt el azóta, hogy szergej antonovot rómban a ii. jános pápa elleni merényletben való bűnrészesség alaptalan vádjával letartóztatták. az azóta eltelt időszakban kétségtelenül bebizonyosodott az antonov elleni vádak teljes tarthatatlansága. ahelyett azonban, hogy szabadon bocsátanák az ártatlan bolgár állampolgárt és felhagynának a bolgárellenes és szocialistaeellenes kampánnyal, az „antonov-ügy”, forgatókönyvírói új manőverbe kezdtek.

hírügynökségi jelentések szerint szergej antonovot hivatalosan értesítették, hogy új vizsgálat kezdődik ellene, ezuttal lech walesa, az egykori lengyel „szolidaritás”, szervezet volt vezetője elleni merénylettervben való részvétele miatt. a „leleplező”, ezuttal is a pápa merénylője, mehmet ali agca, az életfogytiglani börtönbüntetését rómban töltő török terrorista.

ll

az olasz illetékes szervek nyilvánvalóan mindenáron rács mögött akarják tartani szergej antonovot és folytatni kívánják bolgár- és szocialistaellenes kampányukat. ehhez volt szükségük az antonov elleni újabb képtelen vádra és bulgária ismételt megrágalmazására - mutat rá a bta közleménye.

ék/ge lb pi

19.02 020383 1398

-.-

sk0051 4 230 mtik1056

thatcher - Lubbers

London, 1983. március 2. /mti/ - szerdán délután Londonban rövid megbeszélést tartott Margaret Thatcher brit és Ruud Lubbers holland miniszterelnök.

hivatalos helyről származó tájékoztatás szerint megbeszélésük fő témája a nemzetközi gazdaság - a talpraállítás távlatai, az olajár, közös piaci költségvetési problémák voltak. ami ez utóbbi illeti, Thatcher asszony hangsúlyozta, hogy nagy-britannia mielőbbi megoldást remél és óhajt, ami iránt Lubbers „rokonszenvet”, mutatott.

brit források szerint a brit kormányfő enyhébb formában adta elő ezt az igényt, mint előző este, amikor az Európa Parlament brit konzervatív tagjai előtt a költségvetési hozzájárulás egy részének visszatartásával fenyegetőzött arra az esetre, ha még az idén, gyakorlatilag nyárig, nem születne megoldás.

a brit-holland kormányfői tárgyalások másik témája volt a kelet-nyugati viszony, szűkebben az amerikai középhatótávolságu rakéták Európába telepítése. Thatcher és Lubbers „maradéktalanul egyetértettek”, abban, hogy „a NATO védelmi képességét meg kell őrizni”, - hangzott erről a hivatalos, egyéb részleteket közre nem adó tájékoztatás.

ae/ge lb pi

19.04 020383 1188

-.-

sk0052 4 230 mtik1057

rövid hírek

üzemi sztrájk - egyiptom

Kairó, 1983. március 2. /mti/ - egynapos ülősztrájkot tartottak a közelmúltban a kairói el-naszr gyógyszervegyészeti gyár dolgozói, hogy kiharcolják béremelési követeléseiket. a sztrájkot ígéretekkel szerelték le, majd a gyárfoglalók közül huszonhárom embert letartóztattak - jelentette szerdán az al ahali című ellenzéki ujság.

bkp - Lemp megbeszélés

Szófia, 1983. március 2. /mti/ - a bolgár kommunista párt és a lengyel egyesült munkáspárt ideológiai tevékenységének időszerű kérdéseit vitatták meg szerdán Szófiában a két párt vezető képviselői. Alekszandr Lilov, a bkp kb politikai bizottságának tagja, a kb titkára fogadta a lengyel pártküldöttséget, amely Marian Orzechowski-nak, a Lemp kb titkárának vezetésével szerdán érkezett munkalátogatásra Bulgáriába.

földrengés

Bécs, 1983. március 2. /apa/ - földrengés volt kedden késő este Ausztriában a tiroli Landeck térségében. a bécsi földrengésjelző intézet műszerei a tizenkét fok Mercalli-skála szerinti négyes és ötös erősségű rengéseket mértek. károkról nem érkezett jelentés.

pk ék szi tj pi

19.06 020383 1140

ll

-.-

sk0053 4 230 mtik1058

machel - vacsora /1. rész/

moszkva, 1983. március 2./mti/ - borisz ponomarjov, az szkp kb pb póttagja, a központi bizottság titkára szerdán moszkvában találkozott samora machellel. az elvtársi légkörű megbeszélésen megvizsgálták az szkp és a frelimo-párt közötti kapcsolatok fejlődését, s megerősítették, hogy mindkét részről a pártközi együttműködés szilárdítására törekednek.

az szkp központi bizottsága, a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége és a szovjet kormány szerdán a kremlben vacsorát adott samora machel, a frelimo-párt elnöke, a mozambiki népi köztársaság államfője tiszteletére.

a meleg, baráti légkörű vacsorán nyikolaj tyihonov, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke és samora machel mondott pohárköszöntőt. /folyt./

fl-hj/ge lb pi

22.22 020383 0807

--

sk0054 4 230 mtik1059

machel - vacsora /2.rész/

nyikolaj tyihonov hangsúlyozta, hogy a szovjetunió és mozambik kapcsolatai a két ország barátsági és együttműködési szerződésével összhangban sikeresen fejlődnek. egyre szorosabbá válik a két ország külpolitikai együttműködése is, mivel közös az az elhatározásuk, hogy elősegítsék a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdulását, szembeszálljanak az agresszió és a diktátumok imperialista politikájával.

a nemzetközi helyzetről nyikolaj tyihonov megállapította, hogy az aggodalmat vált ki mindenkiből, aki nemcsak szavakban, hanem tettekkel is elkötelezte magát a béke ügye mellett, s arra törekszik, hogy elejét vegye az értelmetlen fegyverkezési hajszának. a nyíltan világhegemóniára törekvő egyesült államok mindenhol nemzetközi konfliktusokat, válságokat igyekszik kelteni. ilyen körülmények között a szovjetunió legfőbb céljának azt tekinti, hogy ne engedje meg az enyhülés alapjainak lerombolását, a nemzetközi együttműködés felszámolását, az emberiség közelebb kerülését a nukleáris katasztrófához. a szovjetunió határozottan elítéli az

agresszió, katonai provokáció, gazdasági zsarolás imperialista politikáját, a világ bármely térségében alkalmazták is azt.

jelen van ez a politika afrikában, s különösen a kontinens déli részén - mondotta tyihonov. e térségben az egyesült államok támogatását élvező pretoriai fajüldöző rendszer támadást szervez a kontinens független államai ellen. a szovjetunió véleménye szerint afrika déli részén van ésszerű és reális alternatívája a vérontásnak, feszültségnek és konfrontációnak. meg kell, hogy szűnjön dél-afrika minden agresszív, felforgató lépése szomszédai ellen, a lehető legrövidebb időn belül biztosítani kell a valódi függetlenséget namibia népének. véget kell vetni minden olyan próbálkozásnak is, amelynek célja, hogy bármilyen ürüggyel fenntartsa a gyarmati uralmat namibiában, és becsületesen végre kell hajtani az ensz namibia függetlenségéről hozott határozatait.

a szovjetunió internacionalista kötelességének tekinti, hogy támogassa az afrikai népek igazságos harcát a fajüldözés és a gyarmati múlt maradványai ellen. a szovjetunió támogatja azokat az afrikai országokat is - köztük mozambikot - amelyek a dél-afrikai fajüldözők agressziójának áldozataivá váltak - mondotta befejezésül a szovjet kormányfő. /folyt./

fl-hj/ge lb pi

22.24 020383 2359

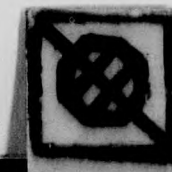
--

sk0055 4 230 mtik1060

machel - vacsora 3

moszkva, 1983. március 2. /mti/ - az országok és népek fejlődésének útjában a legfőbb akadály a fegyverkezési hajszája és a militarista politika, amelyet az imperialista erők azzal a céllal folytatnak, hogy megzavarják a békéért, a haladásért és a népek boldogulásáért folytatott harcot - mondotta pohárköszöntőjében samora machel.

hangsúlyozta: országa szocialista békepolitikája értelmében támogat minden olyan lépést, amely a nukleáris katasztrófa elhárítására, a fegyverkezési hajszája megfékezésére, a feszültség csökkentésére irányul, arra, hogy az enyhülés váljon a nemzetközi kapcsolatok fő tendenciájává. nagyra értékeltük a varsói szerződés tagállamainak prágai politikai nyilatkozatát - mondotta.

az európai szocialista közösségnek a háborus veszély elhárításáért folytatott küzdelméhez társul az a harc, amelyet a mozambiki népi köztársaság folytat ma a pretoriai rezsim által provokált háború ellen - hangsúlyozta machel. afrika gandjairól szólva arra hívott fel, hogy mozgósítani kell a demokratikus erőket és a közvéleményt, meg kell győzni a nyugati országok kormányait, hogy namibia gyarmati sorban tartását és a dél-afrikai köztársaság fajüldöző politikáját tekintsék az emberiség elleni bűncselekménynek. végezetül a mozambiki államfő rámutatott: a jelenlegi nemzetközi helyzetben az el nem kötelezettek mozgalmának csúcstalálkozója - amely rövidesen megkezdődik új-delhiben - különösen nagy jelentőségre tesz szert. mozambik szilárdan meg van győződve arról, hogy kudarcot vallanak az imperializmus azon kísérletei, amelyek az el nem kötelezettség elveinek lényegével ellentétben a kapitalizmustól és a szocializmustól egyenlő távolságra igyekeznek téríteni a mozgalom tagországait. az el nem kötelezettek meg fogják tudni őrizni azokat az elveket és célokat, amelyeket a mozgalom alakulásakor szögeztek le - mondotta a mozambiki államfő pohárköszöntőjét befejezve.

hj/ge lb pi

22.25 020383 1946

-.-

sk0056 4 230 mtik1061

okp-kongresszus - berlinguer 2

kijelentette: az okp nem kívánja, hogy olaszország kiváljon a nato-ból, a kommunisták a katonai tömbök felszámolásának hívei. ugyanakkor addig, amíg ez bekövetkezik, olaszországnak ahelyett, hogy az amerikai érdekeket szolgálja ki, önálló szerepre kellene törekednie. berlinguer felhívta a figyelmet arra a veszélyre, hogy a nato hatáskörén kívül eső területek felé terjeszkedik és ebben eszközként használja fel olaszországot.

a szónok örömmel üdvözölte a szovjet-kínai kapcsolatokban történt lépéseket, ugyanakkor megismételte az okp korábbi véleményét az afganisztánnak nyújtott szovjet segítség elítéléséről.

beszédének további részében a szocializmus kérdéseiről szólva az okp-nak az ugynevezett „harmadik utról” szóló tézisét fejtette ki ismét. leszögezte: minden olyan kísérlet kudarcba fulladt, amely azt bizonygatta, hogy a szocializmus céljai ma már nem érvényesek. reagan és thatcher asszony gazdasági receptjeinek kudarcra meggyőző bizonyítékát adja, hogy a tőkés válságból sem a monetarista, sem az

új liberális gazdaságpolitikai módszerekkel nem lehet kijutni. ez nem jelenti azt, hogy a kapitalizmus az összeomlás szélére jutott, de azt a veszélyt hordozza, hogy amennyiben nem következik be alapos változás, súlyos károkat okoz a társadalomnak és az egyes embereknek is,, - jelentette ki berlinguer.

szólt arról is, hogy a kapitalista modell alkalmazhatatlan a fejlődő országokban, ez szükségszerűvé teszi a szocializmusért való világméretű harc fokozását és vele - az okp téziseinek megfelelően - „a szocializmus nagy megújulását,,.

ez a megfogalmazás összefüggésben állt azzal, hogy berlinguer beszámolójában ismét bírálatokat hangoztatott a létező szocializmus országainak gyakorlatával kapcsolatban. azt mondta, az okp nem ért egyet a szabadságjogok kisebb-nagyobb korlátozásaival, amelyek - szerinte - a szocialista országokban tapasztalhatók. emlékeztetett a vezetőség kongresszusi dokumentumára, amely a létező szocializmus országaival kapcsolatban azt mondotta, hogy „egy történelmi gyakorlat hajtóereje kimerült,, hozzáfűzve, hogy az ezzel szembehelyezkedő indítványokat a tagság nagy többséggel elvetette.

az okp főtitkára ugyanakkor kijelentette, idejét múlt a szociáldemokraták eddigi hagyományos politikája is - ezért lenne követendő szerinte az ugynevezett „harmadik ut,,. ez, mondotta, a szocialisták és a kommunisták együttműködését feltételezné. az okp jelentős szerepet szánna a katolikus és demokratikus erőkkel való együttműködésnek is. /folyt/

kir/ge bd

22.25 020383 2576

-.-

sk0057 4 230 mtik1062

okp kongresszus - berlinguer beszámoló 3.

az olasz kommunista párt úgy ítéli meg, hogy a xv. kongresszus óta tovább romlott olaszország helyzete. az eltelt időszak ugyanakkor bebizonyította, csődbe jutott az a politikai elképzelés, hogy a válságot az okp nélkül meg lehet oldani. a kereszténydemokrata párt és az olasz szocialista párt együttműködésére alapított kormányzás olyan súlyos következményekkel jár, hogy az ország lényegében a szakadék szélére jutott.

berlinguer részletesen szólt az államháztartás súlyos deficitjéről, az állam és intézményei kudarcáról, amelyről a különböző korrupciós botrányok sorozata és a p-2-es titkos szervezet ügye is tanuskodik. az okp nem kíván katasztrófa-hangulatot kelteni, hanem aggódik és ennek következtében vészjelzést ad le - mondta berlinguer, figyelmeztetett, hogy olaszország és más európai országok történelmi tapasztalata bizonyítja: amikor a gazdasági nehézségek fokozódnak és növekszik a politikai zürzavar, a reakciós erők szervezkedni kezdenek.

a továbbiakban arról szólt a főtitkár, hogy a párt az eddig kormányzó kereszténydemokrata pártnak és hatalmi rendszerének felváltására demokratikus alternatívát javasol. /folyt/

kir/hi bd

22.26 020383 1218

-.-

sk0058 4 230 mtik1063

okp kongresszus - berlinguer beszámoló /4./

az okp legfőbb partnere ebben a szocialista párt lehetne - ez a párt azonban még mindig nem nyilatkozott. berlinguer aláhuzta: a kommunisták nem ellenzik az oszp jogos aspirációit, önállóságát vagy sajátos szerepét. az igazi problémának a szocialistapárti reformizmust tartják, amihez az okp nem kíván igazodni. a szocialisták lebecsülték a gazdasági-társadalmi válság súlyát és az állami intézmények, kulturális-tömegkommunikációs eszközök vezető pozícióinak elosztásánál versengenek a kereszténydemokratákkal. a szocialistáknak tisztában kell lenniük azzal, hogy a két párt közötti ellentét a kereszténydemokratákat segíti - mondotta berlinguer.

a szakszervezetek szerepéről szólva kijelentette, hogy a kommunisták a cgil és az uil egységét akarják.

a főtitkár elmondta, hogy a kongresszusi előkészületek során széleskörű vita alakult ki a párt szerepéről, munkájáról is. kijelentette: az okp továbbra is olyan tömegpárt kíván maradni, amely „nyílt és modern”, de amely ezután is munkáspárt, a dolgozó osztályok pártja marad,,.

berlinguer a párt belső életéről szólva kiemelten foglalkozott a kongresszus előkészületei során elsősorban vitatott kérdéssel, a párton belüli demokrácia, illetve a demokratikus centralizmus

problémájával. azt mondta az utóbbiról, hogy ez „nem más, mint a párt belső életének módszere,,. szükséges, mondta, a pártélet demokratikus fejlesztése. végül, ami a vezetőszervek szerepéről folytatott vitákat illeti, kijelentette, helyesli, hogy a központi bizottság megvitasson olyan lényeges kérdéseket, amelyekben a vezetőség körében is véleménykülönbségek merülnek fel.

kir/hi bd

22.27 020383 1693

-.-

sk0059 4 230 mtik1064

olaszok pere

szófia, 1983.március 2./mti/ - szófiában szerdán felújították két olasz állampolgár, paolo farsetti és gabriela trevizin tavaly december 22-én kezdődött perét, amelyet a védelem kérésére, új, olaszországban élő tanúk kihallgatása miatt napoltak el. a tárgyalásra csak a szófiai olasz nagykövetség ideiglenes ügyvivőjét, a vádlottak hozzátartozóit, valamint a bolgár és az olasz sajtó képviselőit engedték be.

a két olasz állampolgárt államtitkot képező katonai jellegű információk gyűjtésével és idegen államnak történő átadás szándékával vádolják. a vádat a vádlottaknál talált fotók, tanúvallomások és gabriela trevizin beismerő vallomása támasztják alá.

szerdán gabriela trevizint hallgatták ki, aki beismerő bűnösségét, megerősítette a vizsgálat során tett korábbi vallomását és részletes ismertetést adott az általa és paolo farsetti által végzett tevékenységről.

a tárgyalást folytatják.

ék/hi lb pi

22.27 020383 0959

-.-

sk0060 4 230 mtik1065

el nem kötelezettek

uj-delhi, 1983. március 2. /mti-taszsz/ina/ips/ - szerdán uj-delhiben befejeződtek az el nem kötelezettek mozgalmához tartozó országok szakértői szintű megbeszélései. a tanácskozáson több fontos, a csütörtöki és pénteki külügyminiszteri értekezlet, valamint a hétfőn kezdődő csucsértekezlet elé kerülő kérdést tekintettek át.

döntés született arról, hogy javasolni fogják az el nem kötelezett országok állam- és kormányfőinek: uj, teljes jogu tagokként vegyék fel a mozgalom tagjainak sorába a bahamai közösséget, barbados, kolumbiát és az 1980. júliusában függetlenné vált vanuatu köztársaságot. egyhangulag eldöntötték, hogy a külügyminiszterek kétnapos tanácskozásának elnöke naraszimha rao, indiai külügyminiszter lesz. elfogadták azt a javaslatot is, hogy növelik az el nem kötelezett országok koordinációs irodája tagjainak létszámát. a konferencia szóvivője bejelentette: a korábbi 20-ról, 22-re növelik a külügyminiszteri tanácskozás alelnökeinek számát azért, hogy lehetővé tegyék két felszabadítási szervezet, a pfsz és a swapo képviselőjének bevonását.

csütörtökön a külügyminiszterek tanácskozásával egyidejűleg - a keddi és szerdai konzultatív megbeszélések szellemében - tanácskozik majd a 7. csucsértekezlet politikai és gazdasági bizottsága is. szerdán uj-delhiben megerősítették, hogy a csucsértekezlet politikai bizottságában jugoszlávia, a gazdasági bizottságban pedig nicaragua képviselője elnököl majd.

„az el nem kötelezett országok 7. csucsértekezletének rendkívül nagy jelentősége van olyan, az emberiség előtt álló alapvető feladatok megoldásában, mint a béke, a leszerelés, az enyhülés megvalósítása, a társadalmi-gazdasági fejlődés felgyorsítása és a nemzeti-felszabadító mozgalmak támogatása, - jelentette ki romes csandra, a béke-világtanács elnöke uj-delhiben tartott sajtóértekezletén. a jelenlegi nemzetközi helyzetben - tette hozzá romes csandra - a mozgalom tagállamainak a nukleáris katasztrófa megakadályozására vonatkozó felhívása nagy lendületet ad a világ összes békeszerető erőinek harcához.

tu tj pi

22.28 020383 2104

--

sk0061 4 230 mtik2001

irak-irán

teherán/london, 1983. március 2. /reuter,afp/ - az iraki haditengerészet szerda reggel lerombolta az iráni nowruz olajfinomító létesítményeit, és elsüllyesztett öt iráni hajót, amelyek között több - meg nem nevezett számú - olajszállító hajó volt - - jelentette be egy iraki katonai szóvivő. nowruz a perzsa öböl iráni partján, bandar khomeini kikötőtől délre található.

dizfultól nyolcvan kilométerre nyugatra, khuzisztán északi részén az iraki légierő több bevetésben támadta delhoran iráni várost. öten meghaltak, tizennégyen megsebesültek - adta tudtul egy teheráni katonai közlemény. a jelentés beszámol arról is, hogy iráni helikopterek lerombolták az iraki al-omajeh olajkikötő megfigyelő tornyát a perzsa-öbölben. az iráni közlemény nem foglakozik a nowruz elleni állítólagos iraki támadással.

kj tj pi

22.29 020383 0848

--

sk0062 4 230 mtik2002

Lengyel gépeltérítés

varsó, 1983. március 2. /mti/ - bécsbe térítették szerdán a „lot”, lengyel légitársaság menetrendszerű, varsóból szófiába tartó járatát. mint a pap hírügynökség szerdán este közölte, az eltérítést az il-18-as típusú gép személyzetének két tagja: az egyik pilóta és a fedélzeti mérnök hajtotta végre.

a nap folyamán a lengyel légitársaság bécsbe küldött egy különgépet, amellyel az összes utas - a két géprabló kivételével - folytatta útját szófiába.

kn/hi pi

22.29 020383 0506

--

sk0063 4 800 mtik2004

külpolitikai hireink tartalomjegyzéke
budapest, 1983.március 2./mti/

sk0001-sk0028

sk0001 grenada
sk0002 peru - cia
sk0003 newman
sk0004 thatcher - közös piac
sk0005 izrael - usa
sk0006 reagan - u.s.news
sk0007 bogvár józsef
sk0008 viharban késik a királynő
sk0009 izrael - carter, habib, weinberger
sk0010 amerikai kormányzók
sk0011 rövid hírek
 hanoi: thai provokációk kambodzsa ellen
 bukarest: ceausescu
 nyugat-berlin: filmfesztivál-békefelhívás
 new york: eltemették tennessee williamst
sk0012 taba
sk0013 arafat - nyilatkozat
sk0014 carter - palesztinok
sk0015 nyugatnémet választás - televíziós viták
sk0016 rövid hírek
 amman: husszein
 kairó: izraeli orvossztrájk
 nairobi: a tizedik
 buenos aires: hét kiló kokain
sk0017 javítás mtik1013 hirre
sk0018 libanon, falangisták
sk0019 kuba - el nem kötelezettek
sk0020 machel - 1.
sk0021 je csien-jing
sk0022 gandhi - el nem kötelezettek
sk0023 haderőcsökkentés - neues deutschland
sk0024 salvador
sk0025 nicaragua
sk0026 asszám
sk0027 brazilia
sk0028 szerk.figy.jav.mtik1006 hirre
hi
22.30 020383 1214

sk0064 4 800 mtik2005

sk0029-sk0054

sk0029 gazdag program a le havre-i magyar héten
sk0030 japán puccskisérlet-vizsgálat
sk0031 marchais - nyilatkozat
sk0032 környezetvédelmi hivatal
sk0033 okp kongresszus - nyitás
sk0034 nato - nitze
sk0035 libanon-izrael
sk0036 rövid hírek
 moszkva: kozmosz-1444
 párizs: zaire - amerikai katonai
 buenos aires: náci tömeggyilkos argentinában
sk0037 usa - katonai jelenlét - taszsz
sk0038 kozmosz-1443
sk0039 usa - salvador
sk0040 rövid hírek
 singapore: szingapur - hadgyakorlat
 róma: olasz sztrájk
 párizs: citroen - sztrájk
 dacca: banglades - szabadonbocsátás
 peking: komp-katasztrófa
sk0041 szta - közgyűlés
sk0042 közel-kelet
sk0043 andropov - machel /1./
sk0044 andropov - machel /2./
sk0045 nszk - választási összefoglaló /1./
sk0046 nszk - választási összefoglaló /2./
sk0047 afganisztán
sk0048 okp-kongresszus - berlinguer-beszámoló /1./
sk0049 habib, carter /kieg.mtik1011-hez/
sk0050 antonov - bta-közlemény
sk0051 thatcher - lubbers
sk0052 rövid hírek
 kairó: üzemi sztrájk - egyiptom
 szófia: bkp - lemp megbeszélés
 bécs: földrengés
sk0053 machel - vacsora /1./
sk0054 machel - vacsora /2./
hi
22.31 020383 1362

sk0065 4 800 mtik2006

sk0055-sk0065

sk0055 machel - vacsora 3.
 sk0056 okp-kongresszus - berlinguer /2./
 sk0057 okp-kongresszus - berlinguer /3./
 sk0058 okp-kongresszus - berlinguer /4./
 sk0059 olaszok pere
 sk0060 el nem kötelezettek
 sk0061 irak-irán
 sk0062 lengyel gépellátás
 sk0063 tartalomjegyzék 1.
 sk0064 tartalomjegyzék 2.
 sk0065 tartalomjegyzék 3.
 hi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: márkus gyula
 kis csaba
 meruk józsef
 baracs dénes
 pírityi sándor

- v é g e -

22.31 020383 0837

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/X

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 3.

kül

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 270 mtik1003

csehszlovák űrkutatási évforduló

prága, 1983.március 3./mti/ - csehszlovákiában szerdán megemlékeztek annak ötödik évfordulójáról, hogy az ország első kozmonautája, vladimir remek 1978.március 2-án a szozuz-28 szovjet űrhajón megkezdte csaknem egyhetes űrutazását, amely egyúttal a szovjetunió és az interkozmosz-program valamely másik tagországára egy-egy űrhajósának legelső páros nemzetközi kozmikus repülése volt.

vladimir remek az évforduló előtt prágában tartott sajtóértekezletén rámutatott, hogy az ő világűr-beli utja óta eltelt öt évben a pilótával végrehajtott űrrepülések sok további figyelemreméltó eredményt hoztak, s ezekhez a szovjet űrhajósokon kívül hozzájárultak az interkozmosz-program keretében a testvéri szocialista országok tudósai és kozmonautái is.

mint a sajtótájékoztatón közölték, csehszlovákia változatlanul tevékenyen részt vesz a szocialista országok sok irányú űrkutatási együttműködésében. tudósai az utóbbi öt év legnagyobb, a szovjet szakemberekkel közösen elért eredményei közé sorolják a magion nevű, az interkozmosz-18-as szputnyikkal felbocsátott első csehszlovák mesterséges űrrepülését, amely értékes adatokat szolgáltatott a föld mágneses teréről. a csehszlovák szakemberek most újabb, még tökéletesebb ilyen kis kutató-szputnyikok kifejlesztésén dolgoznak. ezeket szintén nagyobb méretű mesterséges űrrepülőgépekkel kapcsolva küldik majd a világűrbe a föld és más égitestek légkörének alaposabb tanulmányozására.

L hold

*holdakhoz

sn/hi már

06.14 030383 1497

E

--